

LUŽNIANSKY SPRAVODAJ 2/23

Noviny pre každého občana a priateľa obce Dunajská Lužná • Nepredajné • jún 2023 • Ročník 13 • ISSN 1338-4945

Príhovor starostu obce

Investičné projekty obce

Ako pomáha naša obec tanečnej skupine CLIS

Stretnutie s občanmi k programovému vyhláseniu

Obecný mládežnícky parlament obce Dunajská Lužná

Okienko do minulosti

Náglovci zo Schildernu

Spolok rodákov M. R. Štefánika

Jednota dôchodcov v Dunajskej Lužnej

Jubilujúca Prvosienka

KONŠTRUKTÍVNY DIALÓG, VZÁJOMNÉ POROZUMENIE A ODBORNÁ PRÁCA PRINÁŠAJÚ POZITÍVNE VÝSLEDKY.

Počas prvého polroka mojej práce vo vedení obce sa mi potvrdzuje, že toto je cesta, ktorou môžeme napredovať. Máme za sebou úspešne ukončené projekty, ďalšie ciele sú na dohľad. Niektoré riešenia musíme hľadať a budú nás stáť ešte veľa úsilia, ale viaceré plány sú už naštartované, v príprave, alebo smerujú k svojej realizácii.

Zrejme najčastejšie sa ma pýtate na dopravu v našej obci. Zaujímajte sa o opravy ciest, riešenia križovatiek, bezpečnosť na cestách, chodníky či autobusové zastávky. Ide o zložité problémy, ktoré si vyžadujú komplexné riešenia, no a tie si zase obvykle vyžadujú dostatok času na riešenie. Preto považujem za dôležité občanom vysvetľovať, že výsledky si vyžadujú trpezlivosť. Všetky investičné a rozvojové aktivity na seba viažu množstvo prípravnej práce, ktorej výsledky nie sú tak očividné a rukolapné ako neskoršia finalizácia. Takáto mravčia práca je však často náročnejšia a rovnako dôležitá. Naše aktivity musia byť v súčinnosti s ďalšími orgánmi a postupmi. Kým môže dôjsť k realizácii, je potrebné zabezpečiť majetkové vysporiadania, vypracovať projekty, získať financie.

Zlepšenie dopravnej infraštruktúry v obci patrí medzi moje priority. Na dosah sú už celkom konkrétne výsledky, bodka za často dlhoročným úsilím. Momentálne prebieha oprava cesty smerom na Alžbetin dvor a v budúcom roku sa konečne dočkáme celkovej rekonštrukcie Lipnickej ulice vrátane chodníkov a odvodnenia. Tieto dva projekty zásadne zlepšia kvalitu dopravy v našej Lužnej. Obe vetvy cyklotrasy, ktoré spoja obec so železničnými stanicami Nové Košariská a Alžbetin dvor sú vo fáze prípravy projektov a majetkovoprávneho vysporiadania. Súčasťou riešenia je aj vybudovanie chodníka na autobusovú zastávku Malinová. Pracujeme na realizácii zastávok pri COOP Centre, na Malinovej v smere do Miloslavova, ideme do finále budúcej knižnice a podarilo sa nám získať dotáciu z BSK na revitalizáciu zastávok v centre obce pri Miestnom kultúrnom stredisku. Na svetelnej križovatke na výjazde z obce smerom na Šamorín sa bude meniť signalizácia, aby sa zvýšila priepustnosť z Orechovej a najmä z Lipnickej ulice.

Rovnako dôležité je pre mňa aj navyšovanie kapacít v našich školských a predškolských zariadeniach. Pri budovaní nového G bloku základnej školy sme významne pokročili, máme za sebou spevňovanie základov budovy. Výstavba materskej školy v Nových Košariskách bola zahájená a v prípravnej fáze verejného obstarávania je aj škôlka v Novej Lipnici. Telocvičňa pri F bloku je v procese projektovania pre územné rozhodnutie. Nezabúdame ani na lokality, kde môžu voľný čas tráviť malé aj väčšie deti. Postupne rekonštruujeme obecné detské ihriská. Ihrisko na Novej ulici je tesne pred dokončením. Máme správcu detských ihrísk, ktorého úlohou je dbať o čistotu a poriadok, monitorovať stav ihrísk, otvárať, ztvárať multifunkčné ihrisko pre vopred ohlásených. Pod jeho kontrolou je aj skatepark za hrádzou. Toto športovisko, ktoré je už v správe obce, plánujeme rozšíriť o pumtrackovú dráhu.

Staráme sa aj o skrášlenie našich parkov a verejných plôch, aby boli príjemným a reprezentatívnym miestom. Tento rok ste sa aj vy opäť aktívne zapojili do upratovania našej obce. Moje srdečné poďakovanie patrí Vám všetkým, ktorí prijali výzvu Dňa Zeme a zbavili Dunajskú Lužnú množstva odpadkov. Verím, že k zodpovednejšiemu a jednoduchšiemu triedeniu odpadu prispějú aj nedávno rozmiestnené červeno-biele kontajnery na elektroodpad v každej časti obce, či zber nebezpečného odpadu na zbernom dvore.

V každom našom úsilí, v každom projekte našej obce, zohrávajú významnú úlohu financie. Preto sa veľmi teším zo schválenia nenávratného finančného príspevku vo výške 780 tis. € z výzvy projektu Riešenie migračných výziev v obci Dunajská Lužná. Tieto finančné prostriedky nie sú účelovo viazané. Ďakujem za úsilie zamestnancov obecného úradu, ktorí pracovali na tomto projekte.

Kvalitný a príjemný život v Lužnej však nezabezpečí nový betón, asfalt, ani väčšia škola. Dunajská Lužná, to sme v prvom rade my všetci, susedia a priatelia, ľudia a naše vzťahy, ktoré tvoria našu obec. Praktickosť musíme nevyhnutne spájať s ľudskosťou, budovať mosty, prostredníctvom spoločne strávených chvíľ a rozhovorov vnímať potreby druhých, vážiť si a oceňovať ich prácu.

„Nebudú to mená influencerov na sociálnych sieťach. Budú to Vaše mená a Vaše tváre, ktoré s našimi deťmi budú putovať celý život.“ Povedal som našim pedagógom počas slávnostného večera pri príležitosti Dňa učiteľov. Za výnimočnú prácu som udelil Cenu starostu obce učiteľkám pani Eve Érsekovej, pani Darine Opátovej, pani Beáte Geriovej, pani Silvii Koválikovej (sestra Avila) a pani Viere Vargovej. Veľká vďaka patrí aj pedagogičkám pani Ľudmile Jáchimovej a pani Soni Jáchimovej za ich prácu v Detskom a mládežníckom folklórnom súbore Prvosienka, ktorý oslavuje krásne 30. výročie. Veľmi ma potešilo aj príjemné stretnutie s deťmi, ktoré sa narodili v minulom roku a s ich rodičmi na slávnostnom uvítaní detí do života v sobášnej miestnosti obecného úradu.

Je polrok málo, či veľa? Na dokončenie a naplnenie všetkých ambícií to nepochybne nestačí, dá sa však stihnúť prekvapivo veľa. Pochopiť potreby, navrhnúť vhodné riešenia, a kvalitne pripraviť a rozbehnúť projekty, ktoré k nim povedú. A naše úsilie nie je márne!

Naše ulice, na ktorých bola predtým tma, dnes svietia. Máme stále kvalitnejšie odpadové hospodárstvo, pribudli koše pre domáчих miláčikov, naše deti sú bezpečne sprevádzané do školy. O cesty, ihriská a verejné priestranstvá je dobre postarané a našej obci jej krajšia tvár náramne pristane.

Teším sa z prejavenej dôvery, ďakujem vám za povzbudivé slová. Dobíjajú ma novou energiou a odhodlaním pre našu Dunajskú Lužnú. Cítim, že mi veríte, že pre našu Lužnú pracujem zo všetkých síl.

S úctou

Ernest Németh,
starosta obce Dunajská Lužná

CYKLOCHODNÍKY

Obec Dunajská Lužná v rámci koncepcného riešenia dopravnej situácie v obci realizuje cyklochodník, ktorý prepojí Kováčsku ulicu so železničnou stanicou (ďalej len „ŽST“) Nové Košariská, Fialkovú ulicu so ŽST Miloslavov/Alžbetin Dvor a umožní obyvateľom rýchlo a bezpečne najmä v najexponovanejších ranných a poobedných hodinách sa dostať bez problémov na stanicu. Spolu s posilnením železničných spojov do Bratislavy v budúcnosti odľahčí obec od neustáleho dopravného tlaku a urýchli občanom každodenný presun za prácou či štúdiom do hlavného mesta.

Trasa cyklochodníka je naplánovaná v dvoch vetvách: I. vetva: hrádza Kováčska – ŽST Nové Košariská a II. vetva: Školská - Fialková – Svoradova – ŽST Miloslavov/Alžbetin Dvor. Povoľovací proces aj výstavba cyklochodníka je naplánovaná na niekoľko etáp tak, aby úseky vo vlastníctve obce boli občanom k dispozícii čo najskôr. Zároveň prebieha projekčná a majetkovoprávna príprava stavby. Nevyhnutnou súčasťou stavby je aj výkup pozemkov v plánovanej trase. Obec uzatvorila zmluvu so spoločnosťou DOPRAVO-PROJEKT, a.s., Bratislava, ktorá na základe pripravených geometrických plánov a znalých posudkov realizuje majetkovoprávnu prípravu stavby.

V súčasnosti obec získala územné rozhodnutie na obidve etapy „cyklochodníka“ okrem úseku Školská – Fialková, kde sa pracuje na získaní územného rozhodnutia a zahájila práce na projektovej dokumentácii pre stavebné povolenie, súbežne rieši majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pod stavbami.

Na trase cyklotrasy II. etapy úsek Fialková – Svoradova sa myslelo aj na chodník na Malinových, ktorý je v tejto časti zapracovaný. Po neúspešných pokusoch v minulosti získať práva k pozemkom na vybudovanie chodníka sa aktuálne aj v súčasnosti so súkromným investorom, ktorý má v úmysle v tomto koridore sa napájať na cestu III/1055 Miloslavovská, rieši napojenie cyklotrasy II. etapa úsek Fialková - Svoradova s už vybudovanou časťou chodníka k autobusovej zastávke.

AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY

Ďalšou významnou stavbou, kde obec Dunajská Lužná zahájila prípravné práce je budúca autobusová zastávka COOP Jednota pri ceste I/63. V tomto období obec už získala územné rozhodnutie a pokračuje v procese na získanie stavebného povolenia. Okrem tejto autobusovej zastávky obec plánuje vybudovať aj autobusovú zastávku pri Malinovej ulici smer Miloslavov/Alžbetin Dvor.

Obec Dunajská Lužná taktiež zahájila proces obstarávania nového územného plánu obce, a to výberom odborne spôsobilej osoby, postupom v zmysle platného stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

PUMPTRACKOVÁ DRÁHA

Obec má záujem zúčastniť sa výzvy na dotáciu na vybudovanie športoviska, pokračovanie športového areálu za hrádzou. Ako pokračovanie po dobudovaní skateparku súkromným podnikateľom, ktorý je už v správe a majetku obce, máme v pláne realizáciu pumptrackovej dráhy. Ide o uzavretý okruh, na ktorom sa jazdí bez pedálovania. Na pohyb sa využíva zmena ťažiska, odľahčovanie a zatlačenie do klopených zákrut a vín. Do projektu máme v pláne zapracovať aj mobiliár, ktorý bude dopĺňať a zlučovať obe vybudované športoviská.

*Ing. Lucia Šindlerová
správa majetku*

Fotografie sú ilustračné

BLÍŽI SA 50. VÝROČIE ZLÚČENIA TROCH OBCÍ DO SPOLOČNEJ OBCE DUNAJSKÁ LUŽNÁ

Obec Dunajská Lužná vznikla 1. januára 1974 zlúčením troch pôvodne samostatných obcí: Jánošíková, Nová Lipnica a Nové Košariská a na budúci rok, 1. januára 2024, si pripomenie významné 50. výročie od ich zlúčenia.

Oslavy tohto výročia sú výnimočnou príležitosťou, aby obec všetkým svojim obyvateľom priblížila históriu obce, jej významné premeny v posledných piatich desaťročiach a súčasný stav vydaním monografie. Chceme poprosiť obyvateľov a rodákov z Dunajskej Lužnej a z pôvodných obcí Jánošíková, Nová Lipnica a Nové Košariská o poskytnutie historických fotografií (obdobie do roku 1974) a ďalších zaujímavých fotografií z posledných päťdesiatich rokov pre pripravovanú monografiu.

Fotografie prineste na sekretariát pána starostu. Po ich naskenovaní budú vrátené. Fotografie v digitálnej podobe zasielajte na email maria.kotusova@dunajskaluzna.sk.

Vopred Vám za poskytnutie fotografií ďakujeme.

*Mgr. Mária Kotusová
organizačný a informačný referent*

AKTUÁLNE INFORMÁCIE K DANI Z NEHNUTEĽNOSTÍ A K DANI ZA PSA

V najbližších týždňoch bude obec Dunajská Lužná doručovať daňovníkom rozhodnutia o dani z nehnuteľností a dani za psa. V tejto súvislosti máme pre Vás niekoľko užitočných odporúčaní:

V rozhodnutí o vyrubenej dani sú uvedené informácie k platbe, ktoré sú kľúčové pre správne priradenie platby. Stretávame sa s tým, že daňovník neuvedie variabilný symbol, alebo ho uvedie nesprávne či neúplne, následkom čoho sa jeho platba automaticky správne nepriradí. Stáva sa tiež, že daňovník, ktorý vlastní okrem nehnuteľností aj psa, realizuje jednou platbou obidve dane, pričom však každý druh dane má na rozhodnutí uvedený iný variabilný symbol. Obraciame sa na Vás – daňovníkov, aby ste pri realizácii vašich platieb venovali zvýšenú pozornosť správne zadaniu variabilných symbolov a predchádzali tak možným nezrovnalostiam. Pre zjednodušenie platieb pristupujeme tento rok ku doplneniu rozhodnutia o QR kód k platbe dane z nehnuteľností a QR kód k platbe dane za psa. Veríme, že tento krok pomôže a prispeje k úspore vášho času pri realizácii platby.

Niekedy počujeme, že daňovník sa z rôznych dôvodov nedostal k rozhodnutiu o vyrubenej dani (napr. že nemal čas ísť pre zásielku na poštu, alebo je dlhší čas odcestovaný, žije v zahraničí a pod). V tejto súvislosti je dobré vedieť, že obec Dunajská Lužná doručuje rozhodnutia elektronicky tým daňovníkom, ktorí majú zriadenú elektronickú schránku na ústrednom portáli verejnej správy www.slovensko.sk. Prihlásením sa do tejto schránky má daňovník rozhodnutie k dispozícii bez toho, aby musel chodiť na poštu alebo osobne na úrad. Schránka umožňuje nastavenie notifikácie na email, ktorá Vás upozorní na to, že Vám je doručovaný úradný list. Tento spôsob doručovania šetrí čas aj peniaze a má pozitívny ekologický aspekt.

Ďakujeme daňovníkom, ktorí venujú svoj čas naštudovaniu si svojich zákonných povinností, ktoré im vznikajú pri nadobudnutí nehnuteľnosti alebo zadovážení psa. Podrobné informácie nájdete na webe obce. Na vaše otázky odpovedáme telefonicky, emailom aj osobne počas vašej návštevy na obecnom úrade.

Ing. Lenka Szárazová, Referát miestnych daní a poplatkov

INVESTIČNÉ PROJEKTY OBCE

Materská škola Nové Košariská

Po úspešnom ukončení verejného obstarávania bola podpísaná Zmluva o dielo s úspešným uchádzačom. Výstavba MŠ bola zahájená, základy sú zrealizované. Stavba úspešne napreduje. Kapacita novej MŠ bude približne 83 detí. Radi by sme v novej materskej škôlke privítali deti v septembri 2024.

Materská škola Nová Lipnica

Sme v procese prípravy verejného obstarávania na zhotoviteľa škôlky v Novej Lipnici. Stará budova škôlky na Lipnickej 394/118 bude obnovená a zároveň sa zvýši jej kapacita na 72 detí. O finančné prostriedky na výstavbu sa budeme uchádzať z prostriedkov Ministerstva školstva.

Základná škola blok G

Výstavba nového bloku ZŠ prešla ďalšou dôležitou fázou. Základy budovy boli posilnené formou tryskovej injektáže, ktorá bola vykonaná na základe predchádzajúcich odborných posudkov. Budova získala zosilnené základy a ďalej sa pokračuje s prácami na stavbe osadením pevnej ocelevej konštrukcie. Stavebné práce na tejto stavbe napredujú.

Nová telocvičňa pri základnej škole blok F

Zámerom obce je vybudovať novú telocvičňu pri ZŠ blok F. Dali sme spracovať architektonickú štúdiu Telocvičňa a školský areál. Radi by sme túto telocvičňu riešili ako multifunkčný poschodový objekt.

Nové centrum Dunajskej Lužnej

Momentálne sme v štádiu prípravy architektonickej súťaže. Nezavislá odborná porota vyberie najkvalitnejší a najvhodnejší návrh. Do prvotnej prípravy zadania súťaže sme zapojili aj vás, verejnosť. Najviac si prajete, aby tu vznikli plochy kvalitnej zelene, priestory na posedenie s rodinou a priateľmi a miesto na podujatia. Podporíme

zelenú a modrú infraštruktúru a ekologické riešenia na zmiernenie dopadov na životné prostredie. Zadávatel architektonickej súťaže vytvoril predpokladaný harmonogram, podľa ktorého by sme už na jeseň tohto roka mali poznať víťaza súťaže. Po fáze podpisov zmlúv, prípravy projektov, schvaľovacích procesov a výberu zhotoviteľa je začiatok I. etapy realizácie naplánovaný na koniec roka 2025.

Revitalizácia parku Fontána

Park v časti Jánošíková čaká obnova. Úpravou prejde súčasná plocha celého parku vrátane autobusovej zastávky. Radi by sme tento park upravili na miesto, ktoré sa stane atraktívnym pre obyvateľov našej obce a širšieho okolia. Vynovený park by mal následne slúžiť pre oddych, hru a šport pre všetky vekové kategórie. Zahŕňať by mal otvorené aj viac uzavreté miesta. O finančné prostriedky na revitalizáciu parku sa budeme uchádzať z Plánu obnovy a odolnosti.

Zateplenie obecných budov

V minulom vydaní spravodaja sme avizovali prípravu zateplenia budov ZŠ blokov A, B, telocvične a obecného úradu. Po viacerých konzultáciách a osobných obhliadkach s projektantami sme zadali požiadavku na spracovanie projektovej dokumentácie. O finančné prostriedky sa budeme uchádzať z Plánu obnovy a odolnosti.

Autobusové zastávky

V obci plánujeme zrevitalizovať autobusové zastávky prímestskej dopravy. Požiadali sme o dotáciu z Bratislavského samosprávneho kraja na rekonštrukciu dvoch AZ v časti Nové Košariská a to v oboch smeroch (Bratislava-Šamorín).

Infraštruktúra

Na Krajnej ulici pripravujeme projektovú dokumentáciu na revitalizáciu ulice s odvodnením. Ak to bude možné, budú spracované aj parkovacie státi vedľa Miestneho kultúrneho strediska.

V spolupráci s BSK pripravujeme rekonštrukciu povrchu cesty a príľahlých chodníkov na Lipnickej ulici. Aktuálne prebieha spracovanie projektovej dokumentácie.

Odvádzanie dažďovej vody

Postupne plánujeme v obci dobudovať systém na odvod dažďovej vody, ktorá po prudkých dažďoch ostáva stáť v mnohých uliciach a zároveň existujúce systémy budeme postupne čistiť.

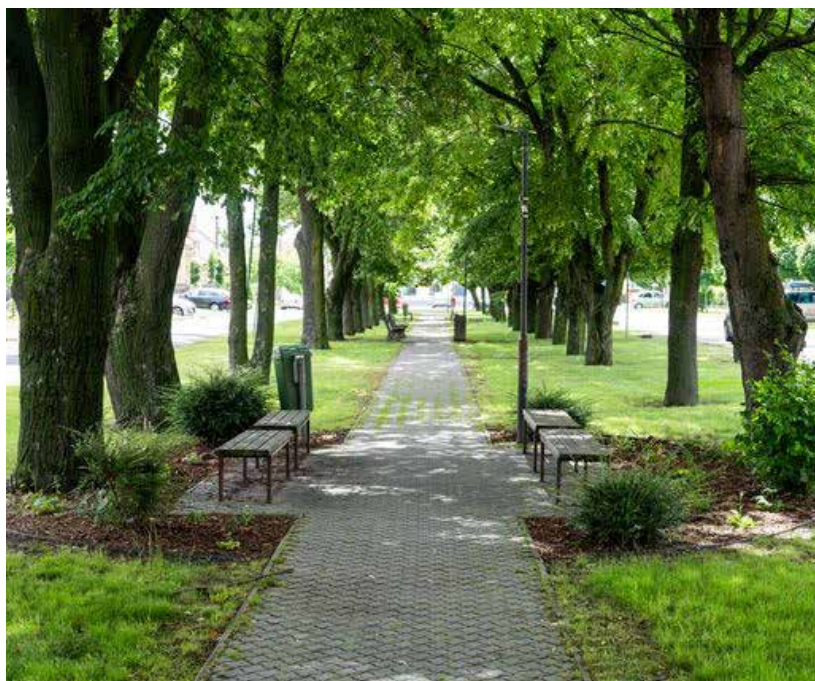
Mgr. Iveta Fajnorová, Investičné oddelenie

ÚDRŽBA ZELENÉ A VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV

Obec Dunajská Lužná sa v máji zapojila do iniciatívy #NoMow-May. Na vyznačených miestach sme počas celého mesiaca nekosili, aby sme zabezpečili na začiatku sezóny opeľovačom potravu, úkryt, podporili biodiverzitu a zadržiavanie vlhkosti v pôde.

Údržba verejnej zelene v obci Dunajská Lužná zahŕňa kosenie parkov, verejných plôch, detských ihrísk a reprezentačných plôch – Park M. R. Štefánika, park pri erbe, fontána, park drevené sochy. Pracovníci údržby zelene udržiavajú čistotu a poriadok v obci. Avšak obraciame sa s prosbou aj na Vás občanov, spojme svoje sily a spoločne skrášlime našu obec úpravou verejných plôch pred svojimi domami. Ďakujeme všetkým občanom, ktorí sa o svoje okolie vzorne starali aj doteraz.

V rámci skrášľovania obce sme sa zapojili do projektu „Kvitnúca Lužná“ a v Parku M. R. Štefánika boli vysadené kvetinové záhony. Postupne budeme pokračovať vo výsadbe kvetov aj v iných častiach obce.

Obec plánuje odborne ošetriť a orezať dreviny v parkoch, pri blokoch základnej školy a v areáloch, ktoré sú v správe obce.

Obnovili sme fontánu, kde v najbližšom období pribudnú nové lavičky.

Rekonštrukcia detského ihriska Nová ulica

Obec Dunajská Lužná začala s revitalizáciou viacerých verejných priestranstiev a podporou voľnočasových aktivít detí prostredníctvom obnovy herných prvkov na detských ihriskách. Obnova bude zahŕňať demontáž starých poškodených častí a ich výmeny za nové. Záleží nám predovšetkým na bezpečnosti detí. Všetky detské ihriská budú postupne zrekonštruované.

*Renáta Braxatoris
Hospodárska správa*

ZBER NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Na našom zbernom dvore sme dňa 06.06.2023 v poobedňajších hodinách uskutočnili v spolupráci so spoločnosťou Marius Pedersen, a. s. zber odpadu s obsahom škodlivín z domácností, t. j. nebezpečného odpadu. Pod vedením zaškoleného pracovníka zberovej spoločnosti sme od občanov zbierali napr. zvyšky riedidiel, postrekov, motorových olejov, farieb, tmelov, znečistené obaly od nebezpečných látok a pod. Všetky chemikálie museli byť zabalené v originálnych čitateľných neporušených obaloch vhodných na prepravu, aby sa zabránilo ich rozbitiu, vyliatiu alebo vyparovaniu. Niektoré odpady neboli prevzaté, a to najmä z dôvodu, že boli neznámeho zloženia a pôvodu.

V tomto roku plánujeme uskutočniť ďalší takýto zber, pravdepodobne na jeseň, aby Vám bolo umožnené čo najvyššie možné triedenie. O termíne Vás budeme informovať dostupnými médiami. Veríme, že sa opäť zapojíte.

*Ing. Jana Dubovcová
životné prostredie*

AKO POMÁHA NAŠA OBEC TANEČNEJ SKUPINE CLIS

Tanečná skupina CLIS poskytuje našim deťom a mladým kvalitné trávenie voľného času. Som presvedčený, že v Lužnej sa nenájdú nik, kto by si prácu pani Baloghovej a jej kolegov nevážil, alebo s ňou nesympatizoval. Práve naopak. Vždy som veril, že vzťah Dunajskej Lužnej a TS CLIS je partnerský a priateľský. Žil som s pocitom, že naša obec svojou všestrannou a dlhoročnou podporou dokázala, že jej na CLISe záleží.

Prijali sme ich s otvorenou náručou, o čom podľa môjho názoru svedčí nielen široká členská základňa, ale aj doba, počas ktorej u nás CLIS sídli. Nespomínam si, že by niekedy uvažovali o odchode. CLIS každoročne získava štedrú dotáciu z obecného rozpočtu (finančnú, popr. v podobe úfáv na nájomnom), za ktorú som ešte ako poslanec vždy bez váhania hlasoval. Je mu poskytovaný priestor v rámci obecných podujatí, sponzoring a má všestrannú podporu. V tomto roku obecné zastupiteľstvo schválilo skupine CLIS dotáciu vo výške 13 960,- €.

Preto som zostal v rozpakoch pri čítaní textu petície, ktorú na internete spustili rodičia a v ktorej žiadajú o „posun vo veci“ získať pre CLIS priestory, v ktorých by mohli deti a mládež trénovať. Text petície vyznieva tak, akoby brali obec a starostu na zodpovednosť za kapacitné problémy, ktorým čelia. A akoby bola skutočnosť, že CLIS nedokáže v Dunajskej Lužnej nájsť dostatok priestorových kapacít (ktoré by im vyhovovali) pre svoju činnosť, len dôsledkom nedostatku vôle a chcenia zo strany obce.

Znelo to takmer tak, ako keby autori petície nepovažovali dlhoročnú priazeň a podporu našej obce za dostatočnú.

Treba si uvedomiť, že obec nie je zodpovedná za situáciu, v ktorej sa TS CLIS ocitla a nie sme v žiadnom konflikte s pani Baloghovou ani jej tanečnou skupinou. Práve naopak osobne hľadám spôsob ako im pomôcť.

Tvrdenie:

„nakoľko sa ukázalo, že od januára, kedy bola táto informácia (že súkromný subjekt ZRC vypovedá CLISu nájom priestorov) zverejnená, sa nič neudialo“ považujem za mimoriadne ne-

spravodlivé voči našej obci. Nasledujúce riadky preto adresujem nie len širokej verejnosti, ale PREDOVŠETKÝM vám, členom, rodičom, priateľom a podporovateľom CLISu. Pretože pri čítaní textu petície cítim určitú neistotu, či vôbec máte o úsilí obce pravdivé a celistvé informácie. Milí spoluobčania, pozrime sa spoločne, čo sa od januára 2023 v tejto veci udialo.

Január 2023

■ Komisia školstva, kultúry a športu zasadala k prerokovaniu žiadosti o dotáciu z rozpočtu obce na rok 2023 pre spoločenské organizácie. Napriek priestupku zo strany vedenia CLISPRO o.z., ktorá zastrešuje TS CLIS (pri údajoch o členskej základni vo formulári žiadosti je uvedený iba celkový počet registrovaných členov a počet detí a mládeže do 18 rokov, zámerne je vymazaný údaj o počte členov s bydliskom v Dunajskej Lužnej) komisia vyhodnotila, že oprávnené vyradenie žiadosti z dotačnej schémy by postihlo deti a rodičov z TS CLIS a nie tých, ktorí sa tohto priestupku dopustili. Komisia prizmúrila obe oči a ponechala žiadosť v procese. Za úvahu stojí skutočnosť, že predseda Komisie školstva, kultúry, mládeže a športu, pán Peter Paľaga je zároveň spoluautorom VZN o udeľovaní dotácií kultúrnym a spoločenským organizáciám. A hoci je jeho náhla benevolencia voči chybným žiadostiam prekvapivá, obecné zastupiteľstvo schválilo túto dotáciu. Nech teda idú formality bokom, hoci mnohí iní boli pre podobné formality v minulosti z dotácie vylúčení. **Aj toto považujem za dôkaz veľkej priazeň a výnimočného zaobchádzania, ktorého sa CLISu u nás v Lužnej dostáva.**

■ TS CLIS dostala 6-mesačnú výpoveď z prenajatých súkromných priestorov v ZRC. Na základe tejto skutočnosti 31. 01. 2023 obecné zastupiteľstvo prijalo uznesenie, kde ukladá Komisii školstva, kultúry, mládeže a športu v spolupráci s MKS, ZŠ a všetkými nájomcami v tomto priestore, aby pripravili návrh riešenia využitia priestorov v MKS a nevyhnutne uspokojili priestorové nároky TS CLISu.

Február 2023

■ Developer prejavil záujem pomôcť s rekonštrukciou jestvujúcej obecnej budovy pre tanečnú skupinu areáli bývalej STS (budúce centrum obce). Absolvoval som stretnutia s vedením CLIS a developerom a sprístupnil obecný areál. Tento zámer bol zamietnutý zo strany CLIS z dôvodu nevyhovujúcich rozmerov budovy, ktorá by bola predmetom rekonštrukcie.

Marec 2023

■ Vedenie TS CLIS vyvinuli aktivitu pre získanie súkromných priestorov bývalej kotolne na sídlisku v časti Jánošíkova. Od tohto času som ako starosta obce absolvoval niekoľko stretnutí s vedením TS CLIS a poslancami s cieľom nájsť riešenia pre naplnenie ich požiadaviek. V apríli bola oficiálne na obecný úrad podaná petícia obyvateľov bytoviek v bezprostrednej blízkosti kotolne. Dôvodom boli obavy obyvateľov o narušenie pokojného života. Ako v petícii uvádzajú zvýšený pohyb áut, hluk a zníženie bezpečnosti jednosmernej ulice Brezová. Rovnaký argument bol v minulosti vznášaný opakovane. Dopravná situácia v okolí kotolne objektívne veľmi limituje možnosti využitia tejto stavby a v minulosti ňou často argumentovali aj viacerí poslanci, ktorí dnes predstierajú, že problém neexistuje. Kauzu „Kotolňa“ uzavrel súkromný majiteľ priestorov, ktorý sa rozhodol neprenajatiť priestory tanečnej skupine.

■ Z mojej iniciatívy vzišla ponuka priestorov v bývalom azylovom dome v areáli bývalej ZIPP. Tieto priestory boli vedením TS odmietnuté. Dôvodom bola vzdialenosť od centra obce, zlý prístup z obce a nevyhovujúca veľkosť priestoru.

■ Kontaktoval som starostov okolitých obcí, z ktorých deti taktiež navštevujú tanečnú skupinu, s cieľom participácie na riešení priestorových problémov. Susedné obce Rovinka a Kalinkovo ponúkli svoje priestory a súkromný podnikateľ prejavil ochotu poskytnúť svoju autobusovú dopravu a vozíť deti na tréningy. Táto možnosť bola taktiež zatiaľ zamietnutá.

PRAVIDELNÉ AKTIVITY v Miestnom kultúrnom stredisku v Dunajskej Lužnej do júna 2023

		13 – 14	14 – 15	15 – 16	16 – 17	17 – 18	18 – 19	19 – 20	20 – 21
Pondelok									
	Veľká sála		Tanečný odbor ZUŠ 14 - 17.30				GYMI Show 18 - 20		
	Malá sála	Literárno - dramatický odbor ZUŠ 13.00 - 18.00				Intenzívny tréning 18.30-19.30			
Utorok									
	Veľká sála		Tanečný odbor ZUŠ 14 - 17.30				TAEKWON-DO 18 - 20.30		
	Malá sála		CLIS 13.50 - 18.00			CLIS ŽENY 18 - 19	BodyWork 19.15 - 20.15		
Streda									
	Veľká sála		TO ZUŠ 14 - 16.30	S3T dance od 16.30 do 18.30 h.					
	Malá sála		CLIS 15.00 - 20.10						
Štvrtok									
	Veľká sála		Tanečný odbor ZUŠ 14 - 17.30				TAEKWON-DO 18 - 20.30		
	Malá sála		CLIS 13.50 - 19.00					BodyWork 19.30 - 20.30	
Piatok									
	Veľká sála	Rezervované pre prípadné akcie, prípravy na svadby, atď.							
	Malá sála		CLIS 14.40 - 20.00						

PRAVIDELNÉ AKTIVITY v Miestnom kultúrnom stredisku v Dunajskej Lužnej 2023 návrh od septembra 2023									
		13 – 14	14 – 15	15 – 16	16 – 17	17 – 18	18 – 19	19 – 20	20 – 21
Pondelok									
	Veľká sála		ZUŠ Tanečný odbor 14 - 17.30 h.				GYMI SHOW 18 - 20 h.	TS CLIS 20 - 21 h.	
	Malá sála	ZUŠ Literárno-dramatický odbor 13 do 16 h.			Tanečná skupina CLIS 16.30 - 21 h. (4,5 hodiny)				
Utorok									
	Veľká sála		ZUŠ Tanečný odbor 14 - 17.30 h.				Taekwondo 18 - 20.30h.		
	Malá sála	Tanečná skupina CLIS 13.30 - 19.15 h. (5 hodí 45 minút)					Body Work od 19.30 do 20.30 h.		
Streda									
	Veľká sála		ZUŠ Tanečný odbor 14 - 17 h.		TKW deti MŠ 17.30 - 18.30 h.		IT ženy od 19 - 20 h.		
	Malá sála	Tanečná skupina CLIS 13.30 - 21 h. (7,5 hodiny)							
Štvrtok									
	Veľká sála		ZUŠ Tanečný odbor 14 - 17.30 h.				Taekwondo 18 - 20.30h.		
	Malá sála	Tanečná skupina CLIS 13.30- 19.15 h. (5 hodín 45 minút)					Body Work od 19.30 do 20.30 h.		
Piatok									
	Veľká sála	Tanečná skupina CLIS 13.30 - 21 h. (7,5 hodiny) - nie do zmluvy, keď bude sála voľná; vždy mesiac vopred napláňovať							
	Malá sála	Tanečná skupina CLIS 13.30 - 21 h. (7,5 hodiny) *							

* Navýšenie 7,5 hodiny piatky vo veľkej sále - tréning TS CLIS v prípade že nebudú spoločenské podujatia.

Apríl 2023

■ Hore uvedené uznesenie OZ z januára 2023, ktoré ukladá úlohu Komisii školstva, kultúry, mládeže a športu bolo nezávislými právnikmi z „isamospráva“ uznané ako protiprávne. V právnej analýze prijatého uznesenia obecného zastupiteľstva sa hovorí, že v tejto veci môže konať výhradne štatutár obce, ktorý navonok podpisuje všetky právne dokumenty, t.j. aj zmluvy s nájomcami. Obecný úrad i ja ako starosta sme napriek tomu všemožne pracovali v prospech nájdania vhodného riešenia v záujme „veci“.

Máj 2023

■ Vedenie TS CLIS prichádza s predstavou zvýšenia kapacity malej sály MKS. Navrhli stavebné zväčšiť priestor balkóna a rozdeliť tak sálu na dve „de facto“ telocvične. Po posúdení architektom bol ich návrh označený ako nevykonateľný. Tento zásah by výrazne poškodil priestory v majetku obce, obmedzil by využívanie týchto priestorov pre všetkých občanov DL a tento jednostranný zámer by stál obec neadekvátne finančnú čiastku. Celý proces už v zárodku ukončil autor projektu Ing. Arch. Oto Csáder, ktorý vydal nesúhlasné stanovisko k tomuto zámeru.

Jún 2023

■ Po zlyhaní všetkých ostatných možností mi ako starostovi zostala posledná možnosť – maximálne využiť kapacity nášho kultúrneho strediska. Na tomto mieste sa bez okolov priznávam, že som tak odmietol urobiť jednostranne a ultimatívne. Odmietol som povedať všetkým obyvateľom našej Lužnej, ktorí sa na náš kultúrny stánok pri svojej práci spoliehajú, že sa musia zbaliť a „vypratať pole“. Poveril som vedúcu MKS, aby rokovala so všetkými nájomcami a našla **spravodlivú dohodu**, ktorá by prerozdělila hodiny všetkých nájomcov (samozrejme s ich súhlasom) **s cieľom vyčleniť čo najviac možných hodín pre TS CLIS.**

■ A tak sa dňa 08.06.2023 stretlo na pôde MKS jeho vedenie s pani Baloghovou a spolu rokovali o tom, čo môže obec pre CLIS urobiť, pokiaľ ide o poskytnutie priestorov v MKS.

■ Na tomto mieste len krátko, všetky podstatné informácie zhrňuje priložená tabuľka. Men-

šiu sálu sme pani Baloghovej ponúkli na celý týždeň skoro neobmedzene. Vyrokovali sme aj presun skupiny S3T do malej telocvične ZŠ. Navyše, pokiaľ nastane situácia, že veľká sála MKS nebude v piatok rezervovaná pre iné spoločenské alebo kultúrne podujatie, aj tento priestor dostane k dispozícii TS CLIS.

■ V súčasnosti má TS CLIS k dispozícii v priestoroch MKS 20 hodín 50 minút/týždeň. Od septembra im ponúkame takmer 39,5 hodiny/týždeň.

Samozrejme rozumiem, že ani zvýšená hodinová dotácia v MKS nebude stačiť na to, aby CLIS plne uspokojil svoje kapacitné nároky. Zároveň si však nemyslím, že je úlohou obce zabezpečovať komplexné riešenie za každú cenu a sľubiť nedodržateľné. Obecná agenda je nesmierne široká, zoznam jej zákonných povinností mimoriadne dlhý a sú tu tisíce občanov, voči ktorým má zodpovednosť. Peňazí, času i energie nie je nekonečno. Investičné, zvlášť stavebné aktivity obce by mali byť založené na koncepčných potrebách obce a nie vyvolané na žiadosť jedného súkromného subjektu, nech je jeho činnosť akokoľvek záslužná či prínosná. Skúsme si na moment predstaviť, že by napr. OFK žiadala od obce vybudovať nový štadión z kapacitných dôvodov. Alebo, že by jazyková škola A center (ktorej členská základňa je s 526 členmi dvojnásobne väčšia ako v prípade TS CLIS) požadovala vybudovanie malotriedky, príp. žiadala financovanie svojho nájmu.

Kapacitné problémy sú, žiaľ, pri telesách tak veľkých ako TS CLIS úplne bežné. Spomeňme si na DMFS Prvosienka, ktorý bol počas niekoľkých dekád svojej existencie nútený využívať štyri rôzne priestory v troch rôznych obciach. Nebolo výnimkou, že deti mali sústredenie v sále obecného úradu v Miloslavove, na chodbe Matičného domu v Šamoríne, na povale kultúrneho domu či len tak vo vypratanej triede našej ZUŠ. Napriek bojovým podmienkam a ad hoc provizóriám sme od nich za celé roky počuli len vďaka.

Ako to už býva zvykom, zdrojov je výrazne menej ako potrieb a prosieb. Napriek tomu som presvedčený, že Dunajská Lužná urobila vo veci MKS pre CLIS všetko, čo bolo v jej silách. Za všet-

ko hovorí pomer celkových hodín prenájmu, ktorý sme CLISu ponúkli: 32 zmluvne garantovaných hodín týždenne s opciou na ďalších 7,5 (pokiaľ nebudú v MKS spoločenské akcie) verus 30 hodín pre všetkých ostatných dokopy. Ako starosta som pripravený sa na strane CLISu vložiť do všetkých rokovaní s tretími stranami, poskytnúť pomoc pri hľadaní vhodného priestoru v okolitých obciach, dokonca aj diskutovať o možnom budúcom využití projektov, ktoré v obci prebiehajú (telocvična, STS). Pozývam všetkých podporovateľov CLISu hľadať najlepšie riešenie, nie nástožiť a tlačiť na jedno jediné, už vopred vybraté. A dokonca na našu obec vyvíjať tlak cez „verejný záujem“. Máme tomu v Lužnej rozumieť tak, že Tanečný odbor ZUŠ, Literárno-dramatický odbor ZUŠ, Taekwondo (v rámci neho aj malí škôlkari), GYMI show, Body work či skupina IT Ženy majú byť vypoklonkované z MKS a ich činnosť nie je vo verejnom záujme? A čo naše obecné spoločenské podujatia či stretnutia, ktoré vo veľkej sále prebiehajú?

Ďalšou možnosťou, ktorú TS CLIS ponúkame na zváženie, sú priestory tenisovej akadémie za hrádzou, na území obce určenom na športové aktivity. Nachádza sa tu dostatočne veľký priestor, ktorý by po stavebných úpravách mohol byť vhodný pre tanečné tréningy. Pripravuje sa stretnutie spojené s obhliadkou priestorov, na ktoré bude pozvaný aj vedenie TS CLIS.

Pre mňa ako starostu obce a tiež zamestnancov obce Dunajská Lužná **sú všetky organizácie a všetci občania našej obce rovnocenní.** V tomto duchu sa budeme riadiť pri všetkých riešeniach či už individuálnych alebo skupinových. Lužná bola, je a chce zostať voči CLISu štedrá, ústretová a priateľská. Aj priateľovi však môže pripadnúť povinnosť ohradiť sa voči nereálnym očakávaniam a nárokom, pravda je totiž základným stavebným kameňom priateľstva.

Budem rád, ak si tieto argumenty prečítajú v prvom rade členovia, rodičia a ostatní priaznivci TS CLIS. Verím vo vzájomné porozumenie. Pri každom zmysluplnom a uskutočniteľnom nápadе v prospech CLISU môžu rátať s mojou podporou.

Ernest Németh
Váš starosta

UŽ SA NÁM DVÍHA NOVÝ G BLOK ZŠ

Od konca novembra 2022 sa u niekoho častejšie, u niekoho menej, obracia hlava na pozemok bývalej družstevnej jedálne v Dunajskej Lužnej, ktorý je navrhnutým priestorom, kde vznikne nový G blok ZŠ Dunajská Lužná. Najprv sme si v zimných mesiacoch (december až február) všimli, že bývalá družstevná jedáleň sa stáva minulosťou, keďže bola postupne stavebnými mechanizmami zbúraná. Potom na niekoľko týždňov akoby sa nič nerobilo, čo nie je pravdou, nakoľko bolo potrebné zo strany obecných predstaviteľov prijať rozhodnutie posilniť podkladovú betónovú dosku, oproti tomu čo bolo plánované, keďže má na nej stáť trojposchodová budova školy. Došlo teda k posilneniu základov o betónovú injektáž – pre statiku budúcej trojposchodovej budovy dôležité!

Od mája 2023, ak nám hlava a pohľad zabúdili týmto smerom, zisťujeme, že sa začína črtať budúca budova a to prostredníctvom osadeným pylónov. Už sa nám teda dvíha nový G blok ZŠ!

Okrem tohto stáleho bodu zasadnutí RŠ, pri ktorom sú členovia RŠ informovaní o aktuálnom štádiu výstavby novej budovy školy, sa členovia Rady školy pri ZŠ Dunajská Lužná na májovom zasadnutí dozvedeli aj ďalšie dôležité informácie. Predovšetkým informáciu o zápise nových prváčikov pre školský rok 2023/24. Veď aj z tohto dôvodu každoročného bohatého počtu prváčikov sa stále stavia a rozširuje kapacita našej školy. Z úst pani riaditeľky PaedDr. Ivety Slobodníkovej zaznelo doteraz rekordné číslo: na zápise bolo 171 detí. Vie sa už, že budú aj odklady, t. j. niektoré deti ešte nenastúpia do základnej školy. Predpokladá sa, že 04. septembra 2023 zazije svoj prvý školský deň 143 detí. Znamená to 6 prváčkových tried v školskom roku 2023/24.

Rada školy na základe odporúčania OZ Dunajská Lužná (uznesenie OZ č. 2023/03-04) zodpovedne pristúpila aj k vyhodnoteniu Ankety „Školská jedáleň a školský autobus“. Pri každom jednom bode tejto ankety bol aj prostredníctvom školskej tabule podrobne rozobratý názor účastníkov ankety, teda názor žiakov a ich rodičov. Jednotliví členovia RŠ navrhovali aj odporúčania na zlepšenie niektorých vecí, súvisiacich so školskou jedálňou a školským autobusom. Tieto budú aj ďalej prezentované na pôde obce, napr. na zasadnutí Komisie školstva, kultúry, mládeže a športu a na samotnom zasadnutí OZ Dunajská Lužná.

Májové zasadnutie RŠ možno nazvať predposledným, RŠ finišuje vo svojom

funkčnom období 2019 – 2023. Po poslednom zasadnutí RŠ (september 2023) bude v zmysle zákonných predpisov vyhlásená voľba novej Rady školy pri ZŠ Dunajská Lužná.

Už dnes možno spokojne a pravdivo konštatovať, že RŠ mala v končiacom funkčnom období 2019 až 2023 veľmi aktívnych členov, a to nielen preto, že sa zúčastňovali zasadnutí RŠ, ale boli pri prerokovaní jednotlivých problémov a úloh veľmi nápomocní. Každý z nich (zvolení rodičmi: Ing. Jozef Kundlák, Mgr. Adriána Vláčiková, Mgr. Ivana Gallé, JUDr. Mgr. Pavol Adamčiak; delegovaní OZ Dunajská Lužná: Mgr. MUDr. Miroslava Hercová, Mgr. Daniel Mikloško, Ing. Marek Ličák, PhD., Mgr. Juraj Vydarený; ako aj za ZŠ pedagogickí zamestnanci a nepedagogický zamestnanec: Mgr. Darina Kováčová, Mgr. Martina Ceizelová a Mária Hrajnohová) v rámci svojich profesných vedomostí a skúseností poradili, ako veci riešiť a ktorým smerom ísť!

Všetkým totiž spoločne záležalo, aby naša temer tisícová ZŠ Dunajská Lužná bola naďalej úspešná, kvalitná a fungujúca základná škola!

JUDr. Mgr. Pavol Adamčiak, predseda RŠ

EUROFONDY – KEDY ICH BUDEME ČERPAŤ?

Toto je častá otázka viacerých z nás. Eurofondy sa rozdeľujú v takzvaných programových obdobiach, ktoré trvajú 7 rokov. Momentálne sme už v programovom období 2021–2027. Aj keď je už rok 2023, čo je tretí rok programového obdobia, stále môžeme tvrdiť, že sme na prelome predchádzajúceho programového obdobia (2014 – 2020) a súčasného. Dôvod je ten, že projekty a programy predchádzajúceho programového obdobia ľudovo povedané dobiehajú. Rok 2023 je posledným rokom, v ktorom môžu byť vyčerpané finančné prostriedky z obdobia 2014 – 2020. Preto sú stále ešte vyhlásené posledné výzvy a finalizuje sa realizácia projektov z predchádzajúceho obdobia.

Nové programové obdobie, t.j. 2021–2027 sa zatiaľ rozbieha len veľmi pomaly. Výzvy na predkladanie projektov boli vyhlásené zatiaľ len v malých programoch cezhraničnej spolupráce. Na výzvy z hlavného Programu Slovensko, v ktorom je alokovaná drvivá väčšina finančných prostriedkov, si budeme musieť ešte počkať. Aj eurofondové projekty Dunajskej Lužnej – **blok G Základnej školy a Materská škola v Nových Košariskách** boli schválené ešte v rámci obdobia 2014 – 2020. Podľa pravidiel by mala byť výstavba oboch objektov ukončená do konca roku 2023, aby obec o finančný príspevok neprišla, no vzhľadom k nízkemu čerpaniu eurofondov na Slovensku pripravuje Ministerstvo financií spôsoby, ako aj projekty ktoré nestihnú byť dokončené do uvedeného termínu nemuseli vracieť už vyčerpané finančné príspevky. Obec sa musí zamerať na to, aby celý schválený nenávratný príspevok vyčerpala do konca roku 2023.

Medzi eurofondy môžeme rátať aj **Plán obnovy**, v rámci ktorého je vyhlásených viacero rôznych výziev. Tu vidíme šancu na získanie príspevku napríklad na rozšírenie kapacit materských škôl, konkrétne na **rekonštrukciu a modernizáciu MŠ v Novej Lipnici**. V prípade, že by sa projekt podarilo predložiť a bol by schválený, je možnosť z Plánu obnovy získať **nenávratný príspevok až do výšky 100 %**, takže obec by táto rekonštrukcia okrem projektovej dokumentácie nemusela stáť nič. V rámci Plánu obnovy je možné realizovať projekty až do roku 2026. V súčasnosti teda okrem Plánu obnovy pre obec Dunajská Lužná nie sú k dispozícii eurofondové výzvy, do ktorých by sa mohla obec zapojiť. Čakáme preto na výzvy vyhlásené v novom programovom období. Predpokladá sa, že prvé výzvy by sa mohli objaviť v lete alebo začiatkom jesene tohto roku.

Predpokladáme, že aj v novom programovom období budú v rámci Programu Slovensko vyhlásené výzvy, ktoré by sme mohli využiť napríklad na vybudovanie novej

telocvične pri Základnej škole. V programovom období 2021 – 2027 je spoluúčasť obce na úrovni 8 % (v období 2014– 2020 to bolo 5 %), preto je pre obec výhodnejšie čerpať prostriedky z eurofondov ako z iných grantov, kde sa spoluúčasť obce môže pohybovať na úrovni 30 – 50%. Aby obec vedela reagovať na rôzne takéto výzvy je potrebné, aby mala pripravené projekty, projektovú dokumentáciu, v niektorých prípadoch aj vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa. Tiež je potrebné, aby mala obec kvalifikovaného človeka, ktorý bude mať na starosti projekty obce a získavanie grantov na ich realizáciu. V marci obecné zastupiteľstvo schválilo rozpočet a tiež sa stanovili priority v investičných akciách obce. Na aprílovom zastupiteľstve boli schválené investičné akcie s výhľadom na najbližšie volebné obdobie, kde obec musí rozbehnúť projektovú dokumentáciu. Medzi nimi je počítané aj s výdavkami na vypracovanie vyššie spomínaných dokumentov potrebných k tomu, aby sa obec mohla uchádzať o príspevok z eurofondov v rámci výziev, ktoré budú v nadchádzajúcom období vyhlasované.

Vážení spoluobčania, na záver nám dovoľte, aby sme Vám popriali krásne leto a príjemné prázdniny v kruhu rodiny, priateľov a blízkych.

*Branislav Karovič a Matúš Baráth
Komisia pre financie, majetok,
investície a eurofondy (FINKOM)*

STRETNUTIE S OBČANMI K PROGRAMOVÉMU VYHLÁSENIU

Vo štvrtok 25. mája 2023 v čase od 18:30 do 20:30 sa v zasedačke obecného úradu uskutočnilo prvé stretnutie s občanmi venované spoločnému programovému vyhláseniu, úlohám a v poslednej časti prebiehala moderovaná diskusia. Nápad na stretnutie prišiel od nezávislých poslancov OZ, s nápadom sa stotožnil aj starosta obce a spoločne sme občanom prezentovali všetky body programového vyhlásenia.

Stretnutie tohto formátu bolo k téme programového vyhlásenia prvé a radi by sme pokračovali v tejto aktivite v pravidelnom intervale každých 6 mesiacov.

Záznam zo stretnutia sa nám podarilo vysielať aj online formou. Ak máte záujem, záznam nájdete na YouTube kanáli <https://youtube.com/@OZStreamDL>. Občania nám mohli posilať otázky aj online spôsobom, na otázky a odpovede sme využili platformu SLIDO.

Na stretnutí sme v úvode občanom vysvetlili, čo sa nám za prvý polrok v samospráve podarilo rozbehnúť a ako pracujeme. Občanov sme oboznámili s našimi dôležitými výstupmi.

Komisie obecného zastupiteľstva

Komisie sú poradným orgánom obecného zastupiteľstva. Rokujú a vyjadrujú sa k otázkam predkladaných predsedom komisie k oblasti činnosti, na ktorú sú zriadené. Komisie sú oprávnené predkladať na rokovanie obecného zastupiteľstva vlastné iniciatívne návrhy a stanoviská. Aktuálne máme v Dunajskej Lužnej 5 odborných komisií:

Piliere programového vyhlásenia

Jednotlivé úlohy programového vyhlásenia sú rozdelené do ôsmich pilierov:

Samotná prezentácia plnenia úloh programového vyhlásenia prebiehala živými vstupmi starostu a poslancov. Úlohy boli zoskupené podľa pilierov programového vyhlásenia. Každá úloha má svojho majiteľa, čo znamená, že v tomto momente je za úlohu zodpovedná jedna osoba. To ale neznamená, že za celkové plnenie úlohy je definovaná osoba zodpovedná v plnej miere – veľa úloh programového vyhlásenia začína riešiť niektorý z poslancov

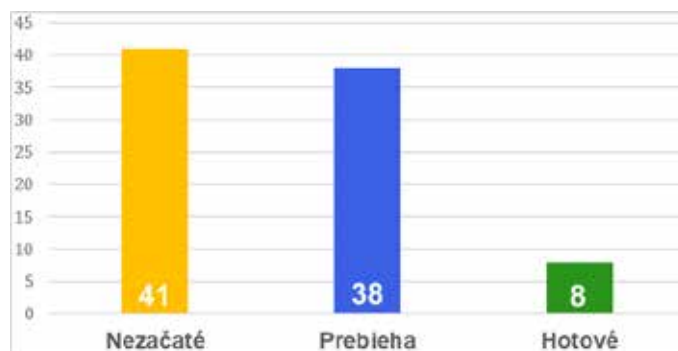

OZ a následne je úloha priradená starostovi. Poslanci touto formou pripravujú pre starostu a obecný úrad podmienky pre finalizáciu úloh.

Vyhodnotenie úloh PV – 1. polrok 2023

Na grafe je zobrazený počet hotových, prebiehajúcich a nezačatých úloh za prvý polrok nášho fungovania. Sme presvedčení, že údaje v grafe sa budú v ďalšom období posúvať viac k zeleným číslam.

Touto cestou sa chceme poďakovať Vám, ctení spoluobčania, ktorí ste prišli, zaujímate sa o veci verejné a prispievate k ich premene i kultúrnou, konštruktívnou diskusiou. Za organizáciu stretnutia ďakujeme starostovi, poslancom, zamestnancom obecného úradu a obecnej polícii.

Na záver: Takto nejako si predstavujem transparentnú komunikáciu predstaviteľov obce smerom k občanom. Príprava prezentácie mi zabrala niekoľko hodín času, moderovanie stretnutia na obecnej pôde bolo pre mňa výzvou. Podľa reakcií občanov som mal pocit, že to celé malo zmysel. 😊

Ing. Peter Gajdošech
Nezávislý poslanec obecného
zastupiteľstva v Dunajskej Lužnej
Predseda komisie pre digitalizáciu, služby a komunikáciu
peter.gajdosech@dunajskaluzna.sk

VODA NAŠA PODZEMNÁ, ZNEČISTENÁ

Znečistenie podzemnej vody je vážny problém. Problém presahujúci hranice Žitného ostrova a našej generácie.

Znečistenie podzemnej vody je dokázaný fakt. Postupne sa rozširuje od Vrakune na Žitný ostrov. Znečistenie postupuje síce relatívne pomaly, ale postupuje už roky. A keďže možnosti riešenia problému sú technicky, časovo aj finančne náročné, bude trvať roky, kým sa konkrétne riešenie dohodne a roky, kým sa zrealizuje. Je dôležité si uvedomiť, že vytvorenie tzv. kapsuly okolo zdroja znečistenia („obetónovanie“ zdroja znečistenia v podzemí vo Vrakuni) je len časťou riešenia problému a pomôže nám len čiastočne. Druhou a rovnako dôležitou časťou riešenia je zastaviť šírenie znečistenia, ktoré už dnes v podzemnej vode je a prúdi aj smerom k nám. Zlou správou v súvislosti s vytvorením nepriepustnej kapsuly okolo zdroja znečistenia vo Vrakuni je, že táto činnosť bola pozastavená a nepriepustná kapsula sa nebuduje.

Znečistenie sa ďalej nekontrolovateľne šíri. Už dnes sa vo Vrakuni a Podunajských Biskupiciach nesmie podzemná voda používať na pitie a polievanie záhrad. Je len otázkou času, kedy sa zoznam rozšíri o ďalšie obce na Žitnom ostrove, vrátane Dunajskej Lužnej. Väčšina z nás používa vodu zo studní na polievanie záhrad, trávnikov,

napúšťanie bazénov a určite sa nájdu aj domácnosti, v ktorých sa studničná voda používa aj na pitie a hygienu. Ak nás znečistenie zasiahne, už ju ďalej nebudeme môcť takto používať. Súčasťou problému znečistenia podzemnej vody sú aj štrkoviská. Každý vie, že ak bude voda v štrkovisku znečistená (napr. voda bude sfarbená a bude mať zápach), lokalita stratí na atraktivite a ceny nehnuteľností pôjdu nadol. Ťažko si to predstaviť a mnohí budú oponovať, že to sa určite nestane. Ani pandémie a ani vojnu u susedov sme si ešte pred krátkym časom nevedeli predstaviť a dnes sú realitou.

Problém znečistenia podzemnej vody je aj problémom našej obce. Vyriešiť ho však sami nevieme. Chceme ale byť aktívnou súčasťou riešenia. Spojiť sily s okolitými obcami, s dotknutými VÚC, s BVS a vyvíjať tlak na Ministerstvo životného prostredia SR, aby problém riešilo. Samospráva, vrátane našej obce, sa budú musieť na riešení podieľať. Finančne aj personálne. Bude potrebné vytvoriť monitorovací systém vývoja znečistenia a v rámci katastra našej obce a v spolupráci s odborníkmi stanoviť studne, ktoré budú slúžiť na pravidelné odoberanie vzoriek. Vzorky je potrebné odberať v dohodnutých, relatívne krátkych časových intervaloch (nie 1 x ročne).

Odobrané vzorky je potrebné dať na rozbor a spolu so vzorkami z ostatných obcí vyhodnotiť a interpretovať odborníkmi. Počas vzorkovania je potrebné navrhnúť riešenie problému. Riešenie, ktoré zabezpečí, že sa zo zdroja znečistenia už nebude ďalej šíriť znečistenie do podzemnej vody a riešenie, ktoré zabezpečí, že sa znečistenie, ktoré sa teraz nachádza v podzemnej vode a prúdi naprieč Žitným ostrovom, zastaví. Ak bude známa cena riešenia, bude potrebné hľadať finančné zdroje v štátnej kase a aj v európskych fondoch.

*Ing. Marián Kučera – vodohospodár
Poslanec a predseda komisie
pre územné plánovanie,
výstavbu, životné prostredie a dopravu*

K ČLÁNKOM O HISTÓRII DUNAJSKEJ LUŽNEJ V LUŽNIANSKOM SPRAVODAJI

Veľmi sa mi páčia príspevky do časopisu Dunajskej Lužnej, týkajúce sa jej histórie. V minulosti to boli príspevky významného historika a archivára pána PhDr. Jozefa Vozára, DrSc. V súčasnosti hlavne pani PaedDr. Márie Duckovej-Adamcovej a ďalších. Obdivuhodnú prácu dlhodobo vykonáva Senior klub, ktorého členovia za pomoci občanov v Dunajskej Lužnej zbierali množstvo vzácných historických fotografií a dokumentov aj s popisom. To bol pre mňa impulz, aby som sprostredkoval stretnutie s prof. PhDr. Jurajom Šedivým, PhD., z Katedry archivárstva FF UK, ktorý okrem iného spolu s Tatianou Štefanovičovou zostavil nádhernú, veľmi obsiahlu knihu Dejiny Bratislavy 1, Od počiatkov do prelomu 12. a 13. storočia Brezaluaspurca na križovatke kultúr. Je v nej spomenutá aj Dunajská Lužná. Prof. Šedivý pracuje na druhom diele päťväzkovej publikácie Dejiny Bratislavy. Okrem toho založil a vedie portál PamMap, ktorý obsahuje neuveriteľné množstvo fotografií a informácií. Dá sa tam nájsť aj časť zo zbierky fotografií,

ktoré poskytla PaedDr. Ducková-Adamcová: <https://www.pammap.sk/?miesta=44876>. Záleží na Dunajskej Lužnej, či ich bude chcieť rozšíriť a v akej forme. Ja som sa už v r. 2015 dočítal o Josefovi Hoferovi rodákovi z Dunajskej Lužnej práve z článku prof. Šedivého: <https://bratislavskerozky.sk/fotograf-josef-hofer-1883-1967/>. Obdobný článok bol publikovaný pani PaedDr. Duckovou-Adamcovou v Lužnianskom spravodaji 1/2023. Prof. Šedivý ochotne súhlasil s publikovaním jeho fotografií, kvôli ktorým zcestoval do Nemecka a zakúpil ich tam. Vždy je vhodné citovať zdroj. Na Internete je aj: <https://aukro.cz/slovensko-bratislava-kurt-hofer-pressburg-fotografie-stare-1990-7002549848>

Preto som navrhol nášmu starostovi pánovi Ernestovi Némethovi možnosť využiť PamMap na propagáciu Dunajskej Lužnej a sprostredkoval som jeho stretnutie s prof. Šedivým, ktoré sa uskutočnilo. Je na obci či využije výborné možnosti, ktoré jej PamMap ponúka. Predpokladá to skutočný záujem obce a hlavne obetavú osobu

z Dunajskej Lužnej, ktorá by pre PamMap pripravovala nevyhnutné údaje. Je to o to aktuálnejšie s ohľadom na skutočnosť, že v r.2024 to bude 50 rokov od vzniku Dunajskej Lužnej.

V čísle 1/2023 ma zaujal aj veľmi pekný článok Martina Vozára o Náglovcoch. Prof. Ján Nágl bol mojim učiteľom matematiky na Strednej priemyselnej škole stavebnej v Bratislave v r. 1964-67.

Rok 2023 je jubilejným rokom pre OZ Stolnotenový oddiel (STO) Obecný športový klub (OŠK) Dunajská Lužná. Bol založený Miroslavom Lunákom a Ivanom Balážom v r.1998 pred 25 rokmi. Pri tejto príležitosti som spísal podrobnú históriu STO OŠK, doplnenú množstvom fotografií a aktivít STO vrátane množstva turnajov pre občanov Dunajskej Lužnej, ktorých organizáciu a vyhodnotenie zabezpečovali členovia STO OŠK. K tomuto jubileu vydáme publikáciu. Zadarmo ju dostanú všetci zúčastnení.

Ivan Baláž

OBECNÝ MLÁDEŽNÍCKY PARLAMENT OBCE DUNAJSKÁ LUŽNÁ

Vážení spoluobčania, dovoľte, aby som sa Vám prihovril v mene novozriadeného Obecného mládežníckeho parlamentu obce Dunajská Lužná (OMPDL).

Novelizáciou zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení má obecné zastupiteľstvo možnosť zriadiť Obecný mládežnícky parlament a túto príležitosť sme si nenechali ujsť. Zriadením takéhoto orgánu dávajú možnosť mladým ľuďom v obci aktívne participovať na veciach verejných, byť priamym účastníkom komunálnej politiky a prispievať k zlepšeniu života v našej obci. Sme kontrolným, iniciatívnym a poradným orgánom a naše pôsobenie zahŕňa veľmi veľa oblastí. Máme vlastné orgány, ktoré medzi sebou spolupracujú, dostávame sa do kontaktu s inými orgánmi v rámci obce, máme možnosť zúčastniť sa neverejných zasadnutí komisií OZ, no našim hlavným cieľom je predovšetkým predkladať zastupiteľstvu konkrétne riešenia problémov, ktoré sa týkajú nás všetkých. Naše nápady zahŕňajú rôzne oblasti, od životného prostredia, cez zapojenie mladých ľudí do mimoškolských aktivít, snaha o zlepšenie komunikácie obce a siahajú až po návrhy na úpravu všeobecne záväzných právnych predpisov.

Verím, že výsledky našej práce si postupom času začnete všimáť aj Vy. Sme novovzniknutý orgán a v súčasnosti je našou prioritou najsť nových členov. Preto, ak je vo Vašom okolí akýkoľvek mladý človek starší ako 15 rokov (alebo ak to priamo číta) a má záujem zapojiť sa do tejto oblasti, nech nás neváha kontaktovať napríklad cez náš obecný mail:

ompdl@dunajskaluzna.sk, alebo cez ktorýkoľvek komunikačný kanál, ktorý sme zriadili (Facebook, Instagram). Tešíme sa na spoluprácu!

Adam Csanyi, Predseda OMPDL

foto: Lukáš Reháč, Tomáš Vircsík, Adam Csanyi, Tamara Trebulová

ČO CHCE OBEC?

Už niekoľko mesiacov je v našej obci veľmi živá diskusia na tému tanečnej skupiny Clis. Objavujú sa v nej rôzne názory a diskusné príspevky. Niektorí sa pýtajú „Čo chce pani X“ alebo „Čo chce Clis od obce“. To sú však nesprávne otázky. Správna otázka znie: „Čo chcú občania tejto obce?“. Ak chcú, aby sme ako obec z našich podielových daní a ďalších verejných zdrojov podporovali kultúru a šport v našej obci, je to spoločenská objednávka. Ak chcú, aby sa mali ich deti kde venovať športu a kultúre, musí obec vytvárať pre to podmienky, hľadať priestory, v ktorých to môžu robiť, ľudí, ktorí to budú organizovať a prostriedky, ktorými to bude podporovať, pretože takmer žiadna športová alebo kultúrna činnosť sa bez podpory z verejných zdrojov vykonávať nedá. Vráťme sa teda k našej otázke – „Čo chce naša obec?“. Naša obec chce naplniť potrebu a požiadavku svojich občanov – chce naplniť spoločenskú objednávku. A pretože ide o naše deti, ide o dôležitú spoločenskú objednávku. A pretože ide o subjekt s veľkým počtom detí v obci, ide aj o dôležitú spoločenskú objednávku. Tento fakt je potvrdený aj počtom podpisov pod nedávnou petíciou s touto požiadavkou. Obec by mala preto vytvoriť pre tieto deti vhodné podmienky a poskytnúť im priestory v potrebnom rozsahu a kvalite – podobne ako to robí aj pre iné subjekty v našej obci, aby sa niektoré deti (a občania) necítili diskriminovaní. Má na to prostriedky aj mandát – len musí začať konať.

A na záver teda konkrétne – „Čo chce naša obec?“

- Chce ako zástupca občanov na ich žiadosť zamedziť tomu, aby

museli stovky detí v našej obci zastaviť alebo obmedziť svoju záujmovú činnosť

- Chce im preto, rovnako ako iným subjektom, najsť vyhovujúce priestory pre ich činnosť
- Vzhľadom na akútnosť situácie chce v krátkodobom horizonte urobiť inventúru všetkých svojich dostupných priestorov a zreorganizovať ich využívanie, aby od septembra mali všetci kde pôsobiť, hoc dočasne aj v nie ideálnych podmienkach
- Chce pre jeden z najväčších subjektov v obci vytvoriť kvalitné dlhodobé a stabilné pôsobisko, ktoré bude pripravené pre jeho ďalší rozvoj a rast. S najväčšou pravdepodobnosťou to bude znamenať novú budovu a bude to trvať dva až tri roky, ale čím skôr začneme s realizáciou, tým skôr to bude. A spraviť to musíme. **Pretože TOTO chce obec!**

Martin Mosný

OKIENKO DO MINULOSTI OBCE

ŠTRKOVISKÁ, BAGROVISKÁ
SLŮŽILI NA KÚPANIE, PLÁVANIE I RYBOLOV

Starší občania našej obce si určite radi zaspomínajú na miesta kúpania a prvé pokusy plávania vo vodách v našom okolí. Pieskové a štrkové jamy, jamy a priehlbiny zaliate počas povodní, to boli naše kúpaliská v minulosti. Kde sa začal ťažiť štrk či piesok a objavila sa spodná voda, mládež a deti objekty hneď využili na kúpanie a plávanie. V týchto vodných plochách plávali i ryby, ktoré tam nanosili naši rybári. Za pomoci ochotných občanov, ktorí zachovávali dobové dokumenty, zhromaždili sme fotografie zo zaniknutých i v súčasnosti využívaných vodných plôch a jám.

ŽERNOVIČOVA JAMA

V miestach, kde je v súčasnosti vodný zdroj za futbalovým štadiónom, v 50. – 60. rokoch minulého storočia bola na pozemkoch po ťažbe štrku a piesku jama so spodnou vodou. Jej zaužívaný názov bol **Žernovičova jama**, lebo bola na pozemkoch, ktoré pôvodne patrili rodine Žernovičovej. Voda v jame nebola hlboká. Vedľa nej bolo záhradníctvo Jednotného roľníckeho družstva Jánošíková, ktorého vedúcim bol pán Ján Kutšal. V priestoroch vedľa jamy pestovali kapustu a na polievanie kapusty čerpadlom a potrubím privádzali vodu zo studne narazenej na okraji jamy. Skupinky detí a mládeže denne okupovali toto prírodné kúpalisko. Nevadilo vrčanie čerpadla a ani rybičky plávajúce medzi kúpajúcimi. V 70.-80. rokoch minulého storočia bola jama zavezená stavebným odpadom pri výstavbe a rekonštrukcii bytových domov na Vodárenskej ulici. Na starej topografickej mape z roku 1955 je zobrazené miesto, kde sa Žernovičova jama nachádzala.

1956, Žernovičova rodina pri kúpaní

1956, Žernovičovci v prírodnom kúpalisku

1958, rybári v Žernovičovej jame

1955, topografická mapa, na ktorej je označená Žernovičova jama i Boňor v Novej Lipnici

BOŇOR V NOVEJ LIPNICI

Oproti lipnickému cintorínu, kde je v súčasnosti v miernej jame vybudované detské ihrisko, bola v 50. – 60. rokoch minulého storočia veľká priestranná jama. Vznikla pri ťažbe štrku a piesku. Pôvodní obyvatelia obce štrk a piesok využívali pri stavbe svojich domov a hospodárskych budov. Postupne sa jama zväčšovala a v jej strede, kde boli tri hlboké štrkové jamy, spodná voda bola celý rok. Do týchto troch jám rybári nanosili ryby. Pre jamu sa zaužíval názov **Boňor**. Obyvatelia z blízkych domov do jamy každodenne vypravádzali krdle husí a kačíc. Keď boli pekné slnečné dni, lipnické deti sa vo vode kúpali. V dobe povodne v roku 1965 bola

celá jama až po vrch pod vodou. Deti z blízkeho okolia v tom čase prichádzali k jame s korytami a rôznymi vaničkami, aby skúšali člnkovanie na vode. Najhlbšie časti jamy boli v 80. rokoch minulého storočia zavezené stavebným odpadom. Fotografiiu z tejto štrkovej jamy sa nepodarilo nájsť, je však veľmi dobre zaznamenaná na tej starej mape, na ktorej je súčasne aj Žernovičova jama.

ŠTRKOVÁ JAMA PRI CESTE DO ŠAMORÍNA

Vedľa hlavnej cesty E 575 smerom do Šamorína bola v 50. – 60. rokoch minulého storočia štrková jama so spodnou vodou. Vedľa jamy boli dve malé drevené vojenské stavby s vysokými anténami, ktoré boli ohradené dreveným latkovým plotom. Dvaja vojaci sa tu striedali v službe. Štrková jama preto dostala názov **Jama pri vojakoch**. Deti z Novej Lipnice i Nových Košarísk sa často chodili do jamy kúpať. Už v 80. rokoch minulého storočia naša obec začala zaväzovať túto jamu stavebným i komunálnym odpadom a v 90. rokoch sa úplne zaplnila odpadom.

1958, deti z Lipnice v Jame pri vojakoch smerom do Šamorína

1955, na archívnej mape je jama pri ceste do Šamorína

2012, fotografia zavezenej štrkovej jamy

ŠTRKOVISKO, VEĽKÉ A MALÉ JAZERO

V roku 1958 Západoslovenské kameňolomy a štrkopiesky, závod Bratislava, začal pri železničnej stanici v Nových Košariskách smerom k Rovinke ťažiť štrk. Najprv na celom vymedzenom priestore, ako vidieť na starej topografickej mape z roku 1958, v rovnobežných 2 metre hlbokých brázdach odkrývali piesok, pod ktorým už bol štrk a spodná voda. Vždy v nedeľu, keď bagristi nepracovali, 16 – 18 roční zvedavci sme prichádzali zisťovať, čo sa v chotári našej obce deje. Voda v brázdach nás lákala a už sme sa v nej pokúšali plávať. Po dvoch rokoch bol štrk z Veľkého jazera vyťažený. Prvé roky, kým sa nezačalo s ťažbou štrku na druhej strane cesty, chodievalo sa kúpať na **Veľké jazero**, čo vidíme i na jednej z priložených fotografií. Bagrovisko na kúpanie využívali Miloslavčania, Tomášovčania, Košarišťania, Lipničania, Rovinčania a neskôr i Bratislavčania, ktorí prichádzali vlakom na železničnú stanicu Nové Košariská. V roku 1961 sa začal ťažiť štrk i na druhej strane cesty. V súčasnosti túto lokalitu poznáme ako **Malé jazero**.

1958, na topografickej mape je vyznačené ložisko štrku pod pieskovým nánosom

1960, chlapi z Miloslavova na Veľkom jazere

1965, Oľga a Gabika Šipošové s kamarátom na Malom jazere

1984, Palkovičovci s člnom na Malom jazere

2023, letecký pohľad na jazera

VEĽKÁ POVODEŇ 1965

V roku 1965 v dobe veľkej povodne spodná voda vystúpila takmer po okraj futbalovej jamy v Jánošíkovej. Polia v chotári Nových Košarísk a Jánošíkovej boli pod vodou. Ako vidieť na fotografiách, našlo sa niekoľko odvážlivcov a v jame skúšali svoje plavecké umenie a na zaliatych poliach v okolí súčasnej Rekreačnej ulice i člnkovanie.

1965, odvážlivci plávajú vo futbalovej jame

1965, voda v jame siaha takmer po vrch bránky

1965, kúpanie a člnkovanie na zaliatych poliach za hrádzou v Jánošíkovej

Použitie zdroje:

www.staremapy.sk; www.katasterportál.sk; google.sk

Informácie: Ján Géhry, Peter Žernovič, Oľga Šipošová, Gabriela Gálfiová, Mária Kozová, Edita Kutšalová, Marta Tóthová, rod.Gáhyová, Eva Pavelková, Ján Pepich, Zuzana Kováčová, rod.Klímová

Foto: archív Senior klubu, Ján Géhry, Peter Žernovič, Mária Fajnorová, Gabriela Gálfiová, Ján Pepich, Helena Palkovičová, Mária Müllerová

Pripravila: PaedDr. Mária Ducková-Adamcová

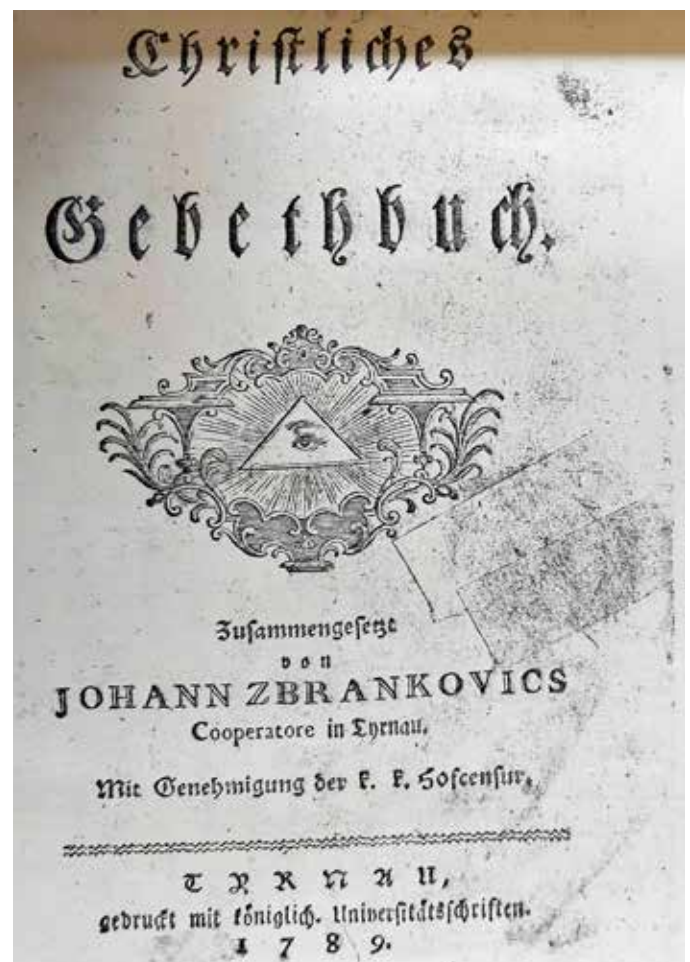
Z HISTÓRIE – BERNOLÁKOVCI NA MIŠDORFSKEJ FARE

Vplyvom osvietenenských myšlienok v rámci Slovenského národného obrodzenia vznikla v 80. rokoch 18. storočia medzi slovenským katolíckym klérom skupina Bernolákovcov na čele s Antonom Bernolákom. S nimi sa spája vznik Slovenského učeného tovarišstva a tiež najdôležitejší počin – prijatie prvého spisovného slovenského jazyka – bernolákovčiny. Skupina klerikov okolo Bernoláka začala v novom spisovnom jazyku kázať, ale predovšetkým ju uvádzať do literatúry.

Mená väčšiny farárov, ktorí pôsobili v našej obci, poznáme menovite. Popri nich však vo farnosti vypomáhalo veľké množstvo kaplánov – po štúdiách začínajúcich kňazov, ktorí sú pre nás ešte neznámi. Jedným z nich bol **Ján Zbrankovič** (1754 – 1829), rodák zo Žarnovice, pôsobiaci po kňazskej vysviacke v Mišdorfe v rokoch 1778 až 1784. Spomína sa aj kanonickej vizitácii farnosti z roku 1781, bol nemeckým kazateľom a aj záznamy do matrik zaznamenával v nemeckom jazyku. Zbrankovič patril k prvej generácii bernolákovcov, v roku 1788 mu v Trnave vyšla **Krestanská modláca Knižka** a rok neskôr aj jej nemecká verzia. Už ako farár a neskôr dekan pôsobil v Hrnčiarovciach nad Parnou, kde je aj pochovaný. Zachovali sa aj jeho kázne v bernolákovčine.

Druhým bernolákovcom – kaplánom v našej farnosti bol **Imrich Mikšik** (1792 – 1871) rodák z Pohraníc pri Nitre, ktorý v našej farnosti pôsobil iba krátko v rokoch 1818 – 1819. Bol farárom, neskôr dekanom v Križovanoch nad Dudváhom a nakoniec kanonikom v Bratislave. Kázal a písal bernolákovčinou, ale publikoval aj v latinčine a maďarčine.

Mgr. Ladislav Jurányi (Archív SAV)

NÁGLOVCI ZO SCHILDERNU (3)

V tomto čísle Spravodaja mi dovoľte priblížiť život v našej obci pred rokom 1945, za pomoci dobových fotografií. Viaceré z nich mi poskytla pani Mária Ducuková-Adamcová, niektoré pani Mária Belešová, za čo im úprimne ďakujem. Koniec školského roka je príležitosťou pre návrat do školských čias našich predkov. Aj oni dostávali vysvedčenia a fotili sa na spoločné školské fotografie. Niektoré sú vyše 100 ročné. Pri hľadaní materiálov do rodokmeňa Náglovcov, spojenom s prezeraťím starých albumov a obálok so zažltnutými papiermi, sa našli aj doklady, nad ktorými sme sa pousmiali. Tie by som tiež rád zverejnil. Ide len o fragmenty minulosti, vďaka nim sa nám však minulosť odkrýva a umožňuje vytvoriť aspoň približnú predstavu o živote pôvodných obyvateľov Schildernu (Dénesdu), pred rokom 1945.

V obci, ktorá bola vďaka zázračnej soche pomáhajúcej Madony Žitného ostrova vyhľadávaným pútnickým miestom, sa rozvíjal nielen náboženský, ale aj kultúrno-spoločenský život. Mali sme aj dychovku s názvom Dénesdi Zeneker (obr. 1 z roku 1924) a tiež divadelný súbor (obr. 2 z roku 1925, účinkujúci predstavenia Strážmajsterka Katinka).

V poľnohospodárskej obci mal zastúpenie aj priemysel. Dokazuje to fotografia, na ktorej sú pracovníci tehelne a ich deti (obr. 3 z roku 1926). Tehelňa stála na dnešnej Športovej ulici a viedla od nej úzkokoľajná železnica na stanicu Nové Košariská. Vyrábali sa v nej zvonivé „plné pálené“, ktoré ako stavebný materiál nahrádzali „mór“ (nepálenú tehlu).

O malé deti bolo postarané v miestnej opatrovni (obr. 4). Pán učiteľ Rummer deti očíslavoval, a u koho vedel, napísal meno (obr. 5). Školopovinné deti navštevovali rímsko-katolícku ľudovú školu – chlapčenskú (obr. 6) alebo dievčenskú (obr. 7). Fotografie sú z rokov 1911 – 1913.

Neskôr sa deti delili na mladšie (obr. 8) a staršie (obr. 9). Fotografie sú z roku 1938.

V období Rakúska-Uhorska dostávali školáci vysvedčenia v maďarčine (obr. 10 z roku 1912), hodnotilo sa správanie, snaha a pokrok v jednotlivých predmetoch. Predmetov bolo v 6. triede až 18. Vyučovalo sa náboženstvo spojené s etikou, maďarské čítanie, maďarský jazyk, maďarský pravopis, sloh, počty, geometria, zemepis, dejepis, občianske práva a povinnosti, prírodopis, prírodné vedy a chémia, krasopis, spev, kreslenie, telocvik, gazdovské znalosti a ručné práce.

1. ...	20. ...	39.
2. ...	21. ...	40.
3. ...	22. ...	41. ...
4. ...	23. ...	42.
5. ...	24. ...	43. ...
6. ...	25. ...	44.
7. ...	26. ...	45. ...
8. ...	27.	46. ...
9. ...	28.	47. ...
10. ...	29.	48. ...
11. ...	30.	49. ...
12.	31.	50.
13. ...	32. ...	51.
14.	33.	52.
15.	34.	53.
16.	35.	

obr. 7

obr. 8

obr. 9

Za 1. republiky boli vysvedčenia až štyri (štvrtročné) a dvojjazyčné, slovensko-nemecké (obr. 11 z roku 1934). Za Slovenského štátu boli vysvedčenia už len nemecké (obr. 12 z roku 1939). Uvedené vysvetľuje, prečo starší obyvatelia našej obce ovládali tri reči, maďarčinu, nemčinu a tí, čo po r. 1945 mohli zostať napokon i slovenčinu. Tak trochu sme im to ako deti závideli. Sledovali rakúske televízne kanály a keď nechceli, aby sme im rozumeli, „prepli“ do iného jazyka.

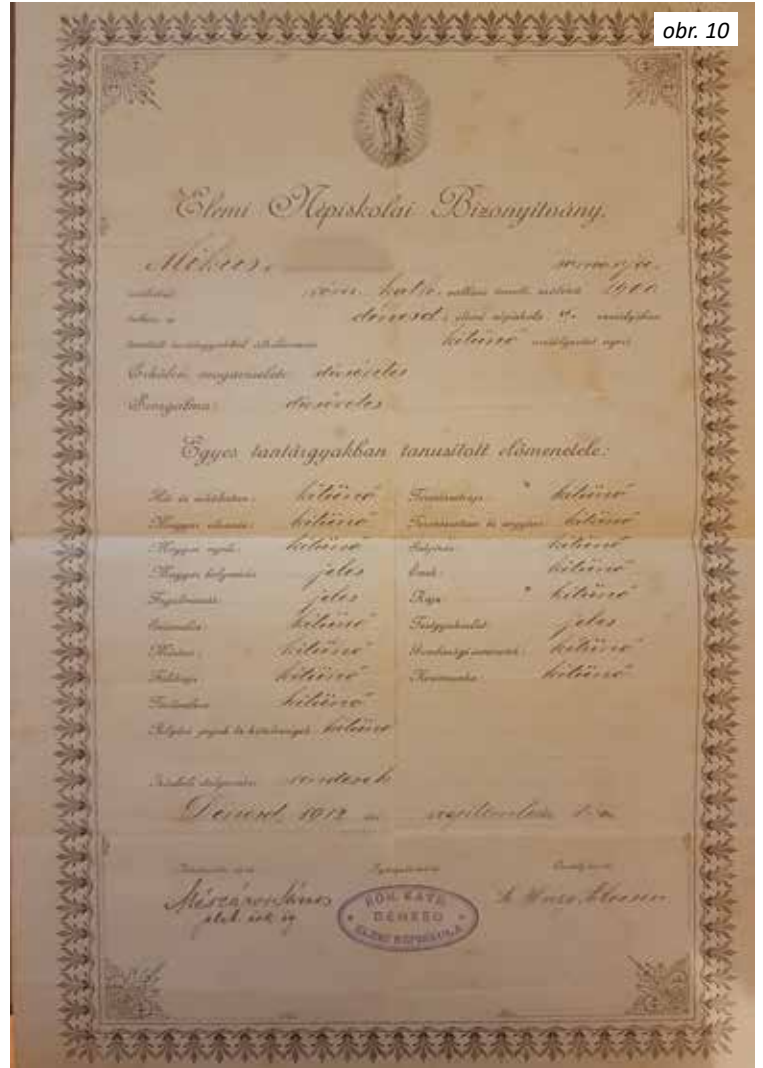
V obci sa obyvatelia združovali v rôznych spolkoch a družstvách. Išlo napr. o Spolok chovateľov ošípaných, Verejné výkupné a predajné družstvo, Úverové družstvo – Raiffeisenkassa.

Medzi písomnosťami gazdov zo Schildernu sa našli i „rodné listy“ ošípaných (obr. 13 z roku 1938), ktoré zakúpil miestny chovateľský spolok a dobyčie pasy, opatrené známkom Nákazového fondu (obr. 14 z roku 1943). Tiež legitimácia majiteľa bicykla, zn. „Achilles“, používaná na verejných cestách (obr. 15 z roku 1940).

Poznámka: V roku 1940 vydalo Ministerstvo vnútra vyhlášku o jazde na bicykli, ktorá prikazovala každému majiteľovi bicykla, aby si na jazdu na verejných cestách vybavil legitimáciu na predpísanom tlačíve. Ak bol cyklista zastavený a nemal tento preukaz, hrozilo mu až 5000 Ks pokuty, prípadne odňatie slobody na 14 dní. Od 1. januára 1944 boli na základe vyhlášky č. 370/1943 do premávky vpustené len bicykle využívané vo verejnom záujme, ako dopravný prostriedok nevyhnutný pre výkon zamestnania, v záujme verejnej bezpečnosti v zdravotníctve a verejnom zásobovaní.

Prajem Vám radostné prázdniny a dovolenky, oddýchnite si, snaď aj na bicykloch (bez legitimácií).

Martin Vozár

obr. 10

REPUBLICA ČESKOSLOVENSKÁ. — CZECHOSLOVAKISCHE REPUBLIK

Zem Land Slovácko Školský inšpektorát II Bratislava
Land Drei triedna člov. - kath. škola ľudová v Schildern
klassige Volksschule in

(U škôl státnych a prvom verejných) — An Privatschulen mit Öffentlichkeitsrecht:
Právo verejnosti udelené ministerstvom vnútra so dňa ..... Z. .... (verbalen.)
Das Öffentlichkeitsrecht wurde mit Erlass des Min. vom ..... Z. ....

Školský rok Schuljahr 193 3 / 3 4 Číslo 16
Zahl

ŠKOLSKÁ ZPRÁVA. - SCHULNACHRICHT.

Nagl

naroden dňa 1925 v Schildern
geboren am ..... in Schildern
v polit. okrese Jamovín, náboženstva róm. - kath. Religion, verbalen.

začal ..... chodit do školy vobec v Schildern dňa 1. September 19 31,
überhaupt in die Schule eingetreten in ..... am .....
do tunajšej školy dňa 1. IX. 19 31 a dostáva v 2. triede 1. oddelení
in die hiesige Schule am ..... und erhält in der 2. Klasse 1. Abteilung

(2. škol. rok) tieto známky:
(Schuljahr) diese Noten:

V štvrtroku - Vierteljahr	I.	II.	III.	IV.
Mravy - Betragen	1	1	1	1
Pilnosť - Fleiß	1	1	1	1
Prospechi - Fortgang:				
Náboženstvo - Religion	1	1	1	1
Občian, náuka a výchova - Bürgerkunde u. bürgerl. Erziehung	1	1	1	1
Jazyk slovenský - Člov. - kath. Sprache	Čítanie - Lesen	2	2	1
	Mluvnica a pravopis - Sprachlehre u. Rechtschreiben	2	2	1
	Cvičenie reči a slob. - Sprechübungen und Stil	2	2	1
Jazyk nemecký - Člov. - kath. Sprache	Čítanie - Lesen	2	2	1
	Mluvnica a pravopis - Sprachlehre u. Rechtschreiben	3	2	2
	Cvičenie reči a slob. - Sprechübungen und Stil	3	2	2
Převok - Sachunterricht	Vlastiveda - Heimatkunde	2	2	1
	Zemepis - Erdkunde	.	.	.
	Dejepis - Geschichte	.	.	.
	Přirodopis - Naturgeschichte	.	.	.
	Přirodospyt - Naturlehre	.	.	.
Počet a náuka o tvaroch meriacých Rechnen mit geometrischer Formalehre	1	1	1	1
Kreslenie - Zeichnen	3	3	3	4
Písanie - Schreiben	3	3	3	3
Spev - Gesang	1	1	1	1
Telesná výchova - Körperliche Erziehung	1	1	1	1
Ručné práce chlapčiek - Knabenhandarbeiten	.	.	.	.
Ručné práce žienok s náukou o dom. hosp. - Weibliche Handarbeiten und Haushaltungskunde	3	2	2	1
Předmety nepovinné Unverbindliche Gegenstände	.	.	.	.
Zovňajšia úprava písom. prác - Äußere Form d. schriftl. Arbeiten	3	3	3	3
Zameškaných polhodín Veramte Halbtage	1	2	4	2
ospravedlnených - entschuldigt	.	.	.	.
neospravedlnených - nicht entschuldigt	.	.	.	.

obr. 11

obr. 12

SLOVENSKÁ KRAJINA. — SLOVAKISCHES LAND.

Schulinspektorat: Bratislava I.

Drei- klassige röm. kath. Volksschule in Schildern

(An Privatschulen mit Öffentlichkeitsrecht: Z. _____, verliehen.)

Schuljahr 1933/34. Zahl: 25

Schulnachricht.

Nagl

geboren am 19.3.18 in Schildern, polit. _____

Bezirk Sárosvár, röm. kath. Religion, überhaupt in die Schule eingetreten in Schildern am 1.8.18 1933, hier am 1.8.18 1933.

erhält in der 1. Klasse, 2. Abt. (2. aufsteigender Jahrgang) folgende Noten:

Halbjahr	I.	II.	
Betragen	2	3	
Pflichtlehrgegenstände:			
Religion	5	4	
Bürgerkunde und staatsbürgerliche Erziehung			
Deutsche Sprache	Lesen	3	4
	Schreiben u. Sprechübungen	4	4
auf der Mittel- u. der Oberstufe			
Slovakische Sprache	3	3	
Sachunterricht	4	4	
Sachdisziplinen:	Heimatkunde	✓	✓
	Erdkunde	✓	✓
	Geschichte	✓	✓
	Naturgeschichte	✓	✓
	Naturlehre	✓	✓
Rechnen mit geometrischer Formenlehre	2	2	
Zeichnen	3	2	
Schreiben	3	2	
Gesang	2	2	
Körperliche Erziehung	2	2	
Knabenhandarbeiten	✓	✓	
Weibliche Handarbeiten u. Haushaltungskunde	✓	✓	
Unverbindliche Gegenstände:			
Äußere Form der schriftlichen und anderen Arbeiten			
Versäumte	entschuldigt	1	0
Halbpage	nicht entschuldigt	0	0
Die Nachricht wurde ausgegeben am		31. I. 1934	24. VI. 1934

D. 111-07 s [1107 s]. — Alle Rechte vorbehalten. 1899. — 12-2-62.

KONTROLA UŽITKOVOSTI A DEDIČNOSTI OSÍPANÝCH
pri Zemedeljskej rade pre Slovensko v Bratislave.

POTVRDENIE O PÔVODE.

Výjaviteľným a písmeno: prašnica "Perola", slov. ústí.

Osmáčnik (písmeno a číslo): v pravom uchu B/B2 v ľavom uchu _____

Deň, mesiac a rok narodenia: 23. júla 1937

Počet strukov: vpravo 7, vľavo 6 Váha predaného zvierata: pri narodení 1.69 kg; v 28 dňoch 7.8 kg; pri odstavení v 56 dňoch 21.2 kg

Váha vrhu, z ktorého zvierca pochádza pri narodení: 18.6 kg; v 28 dňoch 67.50 kg

pri odstavě v 56 dňoch 151.70 kg

Zapísané v plemennej knihe u prasnice (meno a číslo) Marša pod čís. 8

V plemennom stáde prasiat v Háj

Chovateľ: Max Geminer a synovia

PÔVOD:

MATKA: <u>Marša</u>		OTEC: <u>Perik</u>	
Narodená dňa a roka: <u>22. IX. 1932</u>	Narodený dňa a roka: <u>18. IX. 1934</u>		
Počet strukov: vpravo <u>7</u> , vľavo <u>6</u>	Počet strukov: vpravo <u>7</u> , vľavo <u>7</u>		
Zapísané v plem. knihe: <u>Háj</u> pod čís. <u>8</u>	Zapísané v plem. knihe: <u>Háj</u> pod čís. <u>4</u>		
Kontrolované vrhy: <u>VIII.</u>	Výsledok zapíšťania: _____		
	Sáčet bodov: _____		
	Zakápný v <u>_____</u>		
	Zakápný v <u>_____</u>		

BABA: <u>508/585</u>	DEDO: <u>Anatol</u>	BABA: <u>Věna</u>	DEDO: <u>Robust</u>
v plem. kn. _____	v plem. kn. _____	v plem. kn. <u>V.15</u>	v plem. kn. <u>V.27</u>
Primerené výsledky kontrol: _____	Výsledok zapíšťania: _____	Primerené výsledky kontrol: _____	Výsledok zapíšťania: _____
vrhov: _____	Sáčet bodov: _____	vrhov: _____	Sáčet bodov: _____
	Zakápný v _____		Zakápný v _____

<u>Kalif</u>	<u>Begličko</u>	<u>Alrobuť</u>	<u>Věna</u>	<u>Ilita</u>	<u>Helnon</u>
v plem. kn. _____	v plem. kn. _____	v plem. kn. _____	v plem. kn. <u>V.16</u>	v plem. kn. <u>V.17</u>	v plem. kn. <u>26</u>
<u>585/540</u>	<u>512</u>				

Kontroloval asistent: Jozef Bella

Zakápi: Spolek chovateľov osípaných, Schildern.

Poznamka: _____

v Bratislave, dňa 8. 8. 1938.

SR generálny tajomník _____ predseda _____

V Bratislave, 28. VI. 1935

U malky: Prvá časť rúmkol mačí, druhá časť: Za posledný rok: počet narodených živých prasat, celková váha vrhu pri narodení

obr. 13

obr. 15

Používanie bicykla povolené podľa § 50 zák. č. 143/1943 Schilderm

Polimajný úrad **SCHILDERN**

Obecný notariát v _____

Obvodný číslo: 189

Císlo: _____

17. DEC. 1943

SCHILDERN

LEGITIMÁCIA

pre majiteľov, držiteľov bicykla, používaného na verejných cestách.

Quiescent, Schildern.

Prieviazko a meno: Nagl

Popis osoby:

Postava: stredná

Obliečky: podšabovú

Fovozanie: české

Vlasy: bel. garbanové

Stála bydlisko: Schildern

Oči: šedé

Usta: kráskave

Miesto a dátum narodenia: 1906

Nos: niemý

Zvláštne znamenia: _____

Značka bicykla: "Schiller"

Dátum: 19. sept. 1940

Císlo bicykla: 189 976

Vlascoronný podpis majiteľa legitimácie: _____

Podpis a razítko výstavujúceho úradu: _____

obr. 14

Karl Müller Nagl

Dobytčí pas pre ovce, kozy a osípané
Viehpass für Schafe, Ziegen und Schweine

NAKAZOVÝ FOND

Evid. Čís. 360700

1942

Dobytčí pas
Viehpass

Čís. záp. 469/1943 obce Schildern okres Prešov

Prot. Z. _____ obce Schildern okres Prešov

Gemeinde _____ Bezirk _____

Kolkový poplatok čísl 19 list. Kv. každý zvier. kus dobytka

Die Stempelgebühr für jedes weitere Tier beträgt 30 h.

Meno a bydlisko majiteľa Name und Wohnort des Besitzers	<u>Nagl Schildern</u>
Počet a druh zvierat Zahl und Art der Tiere	<u>1</u> <u>1 šedý šielka</u>
Popis zvierata (zvierat) Beschreibung des Tieres (der Tiere)	<u>kontrolovaný červený</u> <u>šedý šielka 1026/9</u> <u>13. decembra 1936</u>
Miesto určenia Bestimmungsort	<u>Schildern</u>
Právny vkladový právo (dátum vydania pasu, alebo domov vyznačený) Nachweis des Besitzrechtes (Datum des ursprünglichen Passes oder eigene Zeich.)	<u>1936</u> <u>in Brno</u>
Poznámka Anmerkung	

Svedčím, že proti dopravě zvierata (zvierat) niet žiadny veterinárno-policiárny dôvod na odmietanie.

Ich bestätige, dass der Inverkehrbringung des Tieres (der Tiere) keinerlei veterinärpolizeiliche Bedenken entgegenstehen.

v Schildern 21.12.1943

Schildern
majpasník a dobytčí pasník
Der Viehpassaussteller

Poplatok za veterinárne oštiepkovanie zvierat 1 Kč, za prepravu na miesto určenia 0,50 Kč, za každú cestu späť na miesto určenia 0,50 Kč. (Všetky poplatky sú v Kč.)
Die Gebühr für die Anfertigung des Viehpasses beträgt 1 Kč, für die Umrahmung auf dem neuen Besteller 0,50 h. (In die Einrahmung der Viehpassaussteller.)

SPOLOK RODÁKOV M. R. ŠTEFÁNKA – AKTIVITY V DRUHOM ŠTVRŤROKU

Spomienka na M. R. Štefánika v dňoch 1., 3. a 4. mája na Košariskách, v Priepasnom, na Bradle, v Dunajskej Lužnej, Ivanke pri Bratislave a Bratislave sa ako po iné roky, ani tento rok nezaobišla bez našej účasti a prispeli sme aj k jej organizovaniu.

Už v apríli, konkrétne dňa 13. apríla, sme zorganizovali **brigádu v rámci Dňa Zeme**. Ako už mnohé roky predtým, aj teraz sa 16 nadšencov zo Spolku a sympatizantov stretlo v Parku M. R. Štefánika v Dunajskej Lužnej, aby sme ho odeli do jarného šatu, vyhrabali a pozbierali popadané konáre a zvyšky trávy, vyzametali a kde-tu sme aj zelinu vytrhali. Ani sa nemusíte pýtať, aká vládla medzi nami nálada či atmosféra – skrátka: výborná. Vidieť to aj na fotografií.

K uvedenému výročiu sa v Dunajskej Lužnej tradične koná **mládežnícky futbalový turnaj o Pohár M. R. Štefánika**. Tohto ročného už 6. ročníka sa 1. mája opäť zúčastnili všetky štyri pozvané kluby: OFK D. Lužná, ŠTK Šamorín, Brezovan Brezová pod Bradlom a Slovan Ivanka pri Dunaji. Pred turnajom sa chlapci z OFK D. Lužná spolu so zástupcami organizátorov Jurajom Jánošíkom, poslancom BSK a prezidentom OFK D. Lužná, a Oľgou Reptovou, predsedníčkou Spolku rodákov M. R. Štefánika,

zúčastnili na krátkom spomienkovom akte pri buste M. R. Štefánika, ktorá sa nachádza pred evanjelickým kostolom, kde položili kvety. Na otvorení turnaja sa zúčastnil aj nový starosta obce Ernest Németh, ktorý po vypustení holubov zástupcami MO Zväzu chovateľov holubov a po príhovore predsedníčky Spolku rodákov M. R. Štefánika turnaj vyhlásil za otvorený. Mladým účastníkom zaželel veľa športového ducha a úsilia. Víťazom sa stal klub ŠTK Šamorín. Družstvá dostali pamätné poháre, medaily a drobné sladkosti a ovocie od OFK, Spolku rodákov a Dobrého Ježka. Pre hráčov bolo pripravené občerstvenie, ktoré sme mohli pripraviť aj vďaka finančnému príspevku z obce, za ktorý ďakujeme. Vďaka za celú prípravu a manažovanie, ako aj moderovanie turnaja patrí pánom Adamčiakovi a Janšákovi a ich spolupracovníkom. Tak-

tiež Aktívnej Dunajskej Lužnej a agentúre Promo Activity, ktorá nám sponzorsky poskytla pozvánky a plagáty. Za prípravu a vypustenie holubov ďakujeme Miestnej organizácii Zväzu chovateľov a pánovi Géhrymu.

Popoludnie 3. mája patrí tradične **spomienke v Priepasnom, na Košariskách a Bradle** a bolo to náročné popoludnie. Začalo sa o 15.00 hod. krátkym zastavením pred obecným úradom v **Priepasnom** a pri pamätníku M. R. Štefánika, položením kvetov, obzretím priestoru, kde rastie Strom priateľstva Dunajská Lužná – Priepasné, ktorý z iniciatívy pána Jandačku zasadili ešte predchádzajúci starostovia našich obcí, pán Valihora a pán Cingel. Na tohto ročnej spomienke v Priepasnom sa zúčastnili starosta obce pán Németh s manželkou, exstarosta pán Jurčík a za Spolok rodákov E. Pavelková, I. Fajnor a O. Reptová.

Popoludňajšie stretnutia **na Košariskách aj na Bradle** sa niesli v dôstojnom duchu, spomienky na vzácneho človeka, ako i na jeho odkaz vyjadrený v jeho najznámejšom výroku: „*Veriť, milovať, pracovať.*“

Na spomienkových službách Božích v Košariskách kázal generálny duchovný Viktor Sabo. V kázni sa zameral na ľudskú tragédiu, ktorú vidíme v súčasnosti okolo seba, a povzbudil nás heslom M. R. Štefánika: „*Nech každý z nás je dnes lepší, ako bol včera, a vlast' naša bude veľká a slávna.*“ Prihovorili sa O. Reptová za Spolok rodákov M. R. Štefánika a P. Šesták z Nadácie M. R. Štefánika. Po službách Božích nasledoval pietny akt pred rodným domom a pochod mládeže s faklami na Bradlo, kde sa tiež konala pietna spomienka a kladenie vencov. Po príhovore brata Milana Petruľa za ECAV zaznela aj spoločná modlitba za pokoj a mier na svete.

Vlastenecká pochôdzka, ktorá má najmä súvis s propagáciou myšlienok M. R. Štefánika medzi mládežou, sa konala v Dunajskej Lužnej ráno 4. mája. Na pietnom akte pred Evanjelickým chrámom Božím v Dunajskej Lužnej pri buste M. R. Štefánika sa zúčastnili členovia Spolku rodákov M. R.

Štefánika, starosta obce Dunajská Lužná Ernest Németh, predstavitelia Matice slovenskej Stanislav Bajaník a Jozef Mertuš, poslanec Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Jánošík, brat farár Rímskokatolíckej farnosti v Dunajskej Lužnej páter Stanislav, zástupkyne ZŠ Dunajská Lužná Mária Plačková a Michaela Luteránová, pedagógovia a žiaci ZŠ Dunajská Lužná, riaditeľka ZUŠ Renáta Bírová. Ďalej členovia Základnej organizácie chovateľov poštových holubov, hudba Ministerstva vnútra SR, členovia Cirkevného zboru ECAV Dunajská Lužná a sestra farárka Oľga Klátiková. Po odznení slovenskej i českej hymny a po položení kvetov predsedníčka pobočky Spolku rodákov M. R. Štefánika Oľga Reptová privítala prítomných a pripomenula veľký význam osobnosti M. R. Štefánika. Na záver priatelia z MO Zväzu chovateľov holubov vypustili poslov mieru – holuby. Po odznení hymnickej piesne *Kto za pravdu horí* sa účastníci presunuli do kostola.

V chráme Božom žiačky a členky DFS Prvosienka predstavili pásmo o živote a práci M. R. Štefánika, popretkávané ľudovými piesňami z podbradlianskeho kraja, ktoré s nimi pripravila učiteľka zo základnej školy Soňa Jáchimová. V príhovore starostu našej obce Ernesta Németha odzneli povzbudivé slová pre žiakov, pedagógov, ako aj občanov našej obce a vyznanie, že si váži osobnosť M. R. Štefánika a takéto spomienkové podujatia bude aj naďalej podporovať. Predseda MO Matice slovenskej v Dunajskej Lužnej Stanislav Bajaník vo svojom príhovore pripomenul začiatky tejto spomienkovej akcie, ktorú uviedol do života takmer pred 30 rokmi, a poďakoval svojim pokračovateľom. Sestra farárka na záver udelila Áronovské požehnanie.

Ešte v ten deň sme sa zúčastnili aj na spomienkovom stretnutí v Ivanke pri Dunaji, kde na mieste smrti M. R. Štefánika stojí pamätník tragickej udalosti, teda havárie lietadla, ktorým sa vracal do vlasti v roku 1919.

Vo večerných hodinách sa konala spomienková slávnosť v Bratislave, a to pri Dunaji pod pamätníkom, ktorý predstavuje M. R. Štefánika v nadľudskej veľkosti, ktorej sa zúčastnil s niektorými členmi aj starosta obce Ernest Németh s manželkou.

Pred blížiacim sa 142. výročím narodenia M. R. Štefánika, ktoré bude 21. júla, sme pokračovali v aktivitách a zorganizovali sme 30. mája poznávací zájazd do Hurbanova. Zúčastnilo sa ho 30 členov Spolku a 10 členov MO Matice zo Šamorína, s ktorým sme týmto nadviazali družbu a priateľstvo. Navštívili sme Ústrednú hviezdáreň, ktorá patrí medzi prvé, ktoré vznikli v 19. storočí ešte na území Rakúsko – Uhorska. Nachádza sa v prostredí parku, kde je umiestnená aj drevená socha Mikuláša Kopernika, významného astronóma, ktorý ako prvý formuloval myšlienku, že Zem obieha okolo Slnka. Tento rok sme si pripomenuli 550 rokov od jeho narodenie a 480 rokov od jeho smrti (viď foto). V parku je aj planetárium, kde nám bolo umožnené sledovať hviezdy aj s odborným výkladom. Vo hviezdárni nás sprevádzala a históriu od-

prezentovala pani Kelemenová. Pri východe, resp. aj pri vchode je v sklenenej vitríne umiestnená farebná keramická busta Dr. gen. M. R. Štefánika. Návštevou sme si chceli rozšíriť obzor informácií a vedomostí o astronautike, ktorej M. R. Štefánik venoval značnú časť svojho krátkeho života. Oproti hviezdárni je kaštieľ Steiner, kde sme sa chutne občerstvili a pokračovali sme v prehliadke návštevou pamätného domu Hany Hegerovej, známej československej šansoniérky. Na dvore boli vysadené levandule, čerešne a vinič – Dunaj, a to sú všetko rastliny, ktoré sa spájajú s jej najznámejšími šansónmi, ako Levandulová, Čerešne, či jej obľúbené víno Dunaj. V dome sú vystavené exponáty z jej bohatého života (zomrela ako 90-ročná). Mnohé exponáty darovala ešte za svojho života, po jej smrti syn, či vnuci Marek a Matúš. Medzi nimi sú knihy z jej knižnice, časti odevov z vystúpení, obrazy, jej portréty, kreslo a platne a pod. Správcovia domu nám ponúkli aj čašu jej obľúbeného vína Dunaj a výbornú bazovú osviežujúcu vodu. Správca, pán Poništ, nás po skončení prezentácie a po návšteve vypravádzal slovami: „U nás ešte nebola návšteva autobusom, tak si vás odfotíme“.

Za príspevok 240 eur na vstupné pre našich členov ďakujeme obci v rámci dotácie, ktorú sme na rok 2023 dostali. Ostatné náklady si účastníci hradili sami.

Krátku tichú spomienku sme mali za našich členov: pp. Milana Lišku a Zlatky Balážovej, ktorí v uplynulom štvrtroku zomreli. Čest' ich pamiatke!

*Oľga Reptová, predsedníčka pobočky Spolku rodákov
M. R. Štefánika v Dunajskej Lužnej
foto: J. Nosko, A. Klčová,
E. Pavelková, A. Tesáriková*

MIESTNA ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV V DUNAJSKEJ LUŽNEJ

Členovia JDS sa stretávajú pravidelne každý utorok v klube. Po chladnom nástupe jari sme pomáhali pri čistení okolia cintorína v Nových Košariskách. Slnčný a pohodový deň v Dunajskej Strede 23. mája vychutnalo 47 členov. Veľký úspech mali Športové hry seniorov v sobotu 27. mája na ihrisku Jama. V 10 disciplínach súťažilo 112 účastníkov. Absolútnou víťazkou sa stala pani Mária Jakubčeková. Na hrách sa zúčastnilo aj 17 členov JDS z Malinova a 7 členov z Kalinkova. Najbližšie nás čaká výlet do Trenčína a

Trenčianskych Teplíc a ďalší výlet na termálne kúpalisko v Dunajskej Strede. V lete bude klub otvorený podľa potreby.

Výbor JDS ďakuje za podporu a záštitu nad našimi akciami starostovi obce pánovi Némethovi, poslancom Lukášovi Haizerovi a Márii Belešovej, pani Braxatoris a pani Zitke Horníkovej, ako aj pani Slobodníkovej, riaditeľke ZŠ za poskytnutie športových potrieb.

Pán Káčer, starosta obce Rovinka, ďakujeme za dovoz, postavenie a odvoz stanov a lavičiek na sedenie. Poďakovanie patrí aj spoločnosti Dobrý Ježko za džúsy a jablká, pani Vladke za výborné koláče a pagáče a pánovi Jozefovi Rudňanskému, ktorý nám zahral na harmonike a zaspieval, aby nám spríjemnil krásny a slnečný deň.

*Zdenka Frčková
predsedníčka MO JDS Dunajská Lužná*

PRVOSIENKA JE TU UŽ NEUVERITEĽNÝCH 30 ROKOV

Pred rokmi som napísala: *15 rokov je pomerne „vysoký vek“ pre detský súbor a striedanie generácií poznačilo jeho „dušu“ – každé dieťa na nej zanechalo svoj odtlačok a každé dieťa si so sebou niečo odnieslo – pesničku, hru, získalo dobrého kamaráta...*

A keď sa na tieto slová pozerám s odstupom ďalších rokov a pri prezeraní starých fotografií – nezostáva mi nič iné len súhlasiť:

Detský a mládežnícky folklórny súbor Prvosienka bol založený v roku 1991 pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Šamoríne na popud Ing. Dušana Zaťka.

Prvá generácia detí začala tancovať pod vedením Táni Hužovičovej, Božky Nagyovej, Marty Galbáčovej – pracovali s nadšením i spontánnosťou, ktorá dokázala chytiť ľudí za srdce. Pridali sa k nim Gitka Ághová, Barborka a Andrejka Csánové, Gitka Barabasová s manželom Emilom. Vznikla spevácka skupina a súbor sa prezentoval na mestských i matičných akciách.

Štafetu vedenia prevzali Iveta Maxiánová a Gabika i Janko Ďurišovci, ktorí už prizvali k spolupráci profesionálov Mikuláša Czingela, Naďu Čermákovú a Andreu Jágerovú. Choreografie sa prispôbovali požičaným krojom – Myjava, Detva, Šariš a podobne.

Výmena generácií nastáva po piatom výročí a prichádza Mária Patlevičová-Šimončíková, ktorá je autorkou choreografií programového bloku *Po slovenskej zemi*.

Po nej štafetu preberá Soňa Jáchimová a Katarína Schwartzová s dcérou Katkou.

V tomto období začína aj vzájomne prínosná spolupráca so Základnou umeleckou školou v Dunajskej Lužnej, ktorej deti sa so záujmom o slovenský folklór podieľajú na vystúpeniach Prvosienky.

S finančnou podporou mesta Šamorín a obce Dunajská Lužná sa začalo systematicky budovať krojové vybavenie.

Prípraviť program k okrúhlemu výročiu je vždy výzvou a jeho prípravou súbor začal už začiatkom roku 2020.

Pandémia koronavírusu však prípravy skomplikovala a výročie odsunula. Bolo nesmierne ťažké udržať členskú základňu. Pracovať sa dalo len v malých skupinách a online nácvikoch a začínali sme teda viackrát nanovo. Tu treba poďakovať riaditeľkám Základnej školy a Základnej umeleckej školy Dunajská Lužná za poskytnutie priestorov i techniky na online vyučovanie.

Výsledkom bol program, v ktorom sa prelínalo staré s novým, striedali a stretávali sa na javisku generácie tanečníkov i spevákov, tak ako v skutočnom živote.

Držte palce 30. ročnej Prvosienke, nech sa jej aj naďalej darí...

Ludmila Jáchimová, vedúca súboru

ŽILI SME ŠPORTOVO A KULTÚRNE NA FUTBALOVOM ŠTADIÓNE JOZEFA STRAKU V DUNAJSKEJ LUŽNEJ (MAREC – JÚN 2023)

Súťaže družstiev OFK (jarná časť sezóny 2022/23):

Počas všetkých jarných mesiacov (marec – jún 2023) prebiehali zápasy jednotlivých kôl súťaží našich družstiev – **A mužstva, družstva Ženy, Družstva Dievčatá (WU11), Staršieho dorastu (U19), Mladšieho dorastu (U17), Mladších žiakov (U13) a kategórii prípraviek (U11, U10, U10, U8).**

Môžeme sa pochváliť úspechom našich dorasteneckých družstiev: **Starší dorast (U19)** skončil na konci súťaže vo svojej skupine III. ligy BFZ na výbornom **2. mieste**. **Mladší dorast (U17)** vo svojej skupine III. ligy BFZ dosiahli **3. miesto**. Obe mužstva boli vedením OFK Dunajská Lužná ocenení pri poslednom zápase A mužstva (17. 06. 2023) pamätnými medailami.

Medzi jarné najvýznamnejšie podujatia na štadióne Jozefa Straku na jar 2023 patrili:

Finále Slovenského pohára žien 2022/23

OFK Dunajská Lužná sa dobre zhostil organizácie výnimočnej udalosti – finálového zápasu Slovenského pohára žien. Družstvá Spartak Myjava a Spartak Trnava predviedli kvalitný a zaujímavý futbal, zo zisku trofeje sa tešili ženy z Myjavy po jednoznačnom víťazstve 3:0. SFZ vyjadril veľkú spokojnosť s prácou všetkých našich ľudí, ktorí boli v službe pre toto finále.

Turnaj o Pohár M. R. Štefánika

Tri dni pred výročím a dňom smrti osobnosti slovenských dejín – M. R. Štefánika, v sviatočný pondelok 01. 05. 2023, zorganizoval OFK Dunajská Lužná v spolupráci s Obcou Dunajská Lužná a so Spolkom rodákom M. R. Štefánika, pobočka Dunajská Lužná tradičný futbalový turnaj – O Pohár M. R. Štefánika. Zo zúčastnených družstiev z miest, ktoré sú s ním spojené (Brezová pod Bradlom – Priepasné, Ivanka pri Dunaji, Šamorín, Dunajská Lužná) sa víťazom stali futbalisti zo Šamorína.

Koncert Mira Jaroša

Presne po roku si mohli najmä tí najmenší na našom štadióne vypočuť a zažiť koncert svojho obľúbenca – speváka Mira Jaroša. **Rodinný deň s Mirom Jarošom** v sobotu **20. mája 2023** bol plný rôznych atrakcií – skákacích hradov, maľovania na tvár, fotosteny s Mirom a so zabávačom IMI.

Koncert Michala Davida

Bola to najväčšia kultúrna udalosť doteraz v Dunajskej Lužnej v roku 2023 – „extraliga“ medzi spevákmi a top hudobník **Michal David** a **kapela Kvatro** v piatok **02. júna 2023 večer** spustili poldruha hodiny trvajúci „**Mejdan podľa plánu**“. Všetci si prišli na svoje, keďže Michal David odspieval všetky známe hity. Po koncerte pokračovala **OLDIES party 80' a 90' roky** s DJ Chipchi.

Finále Pohára BFZ

Po niekoľkých rokoch sa futbalový štadión OFK Dunajská Lužná stal 07. 06. 2023 dejiskom finále Pohára BFZ. ŠK Tomášov s MŠK Senec odohrali pekný zápas (1:2), zo zisku pohára sa tešil MŠK Senec.

Po uplynutí sezóny 2022/23 (od 19. 05. 2023) prejde hlavné ihrisko počas troch týždňov dôslednou reparáciou (hnojenie, vertikácia, drnovanie, valcovanie).

Letné úplné uzavretie štadióna (dovolenka medzi sezónami) je naplánované od soboty **24. 06. 2023** do nedele **09. 07. 2023**.

*PaedDr. Juraj Jánošík, prezident OFK
Marián Janšák, športový riaditeľ OFK*

MAJSTRI SLOVENSKA 2023 – NAŠI BOXERISTI

V dňoch 20. a 21. mája sa v Holíči konali majstrovstvá Slovenska v boxe. Nominovalo sa tam 160 boxerov a boxeriek zo 43 klubov z celého Slovenska. Išli sme tam s Matúšom Jurčákom s malou dušičkou. Keďže je tohtoročným zápasovým nováčikom, tak nech aspoň ide „zbierať“ skúsenosti z najväčšieho slovenského „turnaja“.

V sobotu sme mali súpera z mesta Ždaňa. Chlapci mali odboxovaný rovnaký počet zápasov, čo bol predpoklad vyrovnaného zápasu. Vedel som, že Matúš je technicky aj kondične na tom dobre (nikdy nie je dosť), ale potrebovali sme ešte „dopilovať“ mentálnu silu a stratégiu. Podarilo sa nám to nad očakávanie a zápas zastavil rozhodca v treťom kole, keď Matúš svojho súpera od druhého kola „rozoberal“. Postúpili sme do nedeľného finálového zápasu, kde sa mal stretnúť s boxerom z Boxclub Ružínov 821.

Keďže pri ich poslednom stretnutí vyšiel zo zápasu ako víťaz náš súper, snažil sa Matúš poslúchať stratégiu a podarilo sa nám vyhrať „odvetu“.

Bol to nesmierne náročný víkend. Plný emócií, bolesti, ale aj radosti a šťastia.

Ale odniesli sme si TITUL MAJSTRA SLOVENSKA 2023.

Ďakujem starostovi obce, poslancom, rodičom, pani riaditeľke ZŠ a všetkým, ktorí nám pomáhajú.

Týmto chcem poďakovať aj všetkým, ktorí sa snažia pomôcť športovať mládeži, nech už ide o akýkoľvek šport.

*Ivan Fajnor, tréner
LINKABOX-SK DUNAJSKÁ LUŽNÁ*

STOLNÝ TENIS V DUNAJSKEJ LUŽNEJ

V sezóne 2022/23 stolní tenisti skončili v svojich súťažiach nasledovne:

A-team v 5. lige skončil na 3. mieste z 12 družstiev. Náš najlepší hráč Ján Beleš sa umiestnil na 1. mieste, Bohuslav Mička na 14. mieste a Jasna Káčer na 27. mieste. Do 4. ligy postúpili Most B a Educo B, s ktorým naše družstvo remizovalo a doma vyhralo. Postúpili by sme my, ak by Most B v zápase s Educom B nepostavil hráča, ktorý všetko prehral, vďaka čomu Most B prehral v súťaži jediný zápas práve s Educom B.

B-team skončil v 6. lige na 6. mieste z 12 družstiev. Najlepším bol Vojtech Červenka, skončil siedmy.

C-team skončil v predposlednej 8. lige na 9. mieste z 11 družstiev, najlepším bol Jozef Beleš, obsadil 9. miesto. Sme jedinými družstvami v súťažiach, za ktoré nenastupujú legionári, ale naši občania.

Hráči reprezentujúci Dunajskú Lužnú v 5., 6. a 8. lige zorganizovali Vianočný turnaj 2022 a Veľkonočný turnaj 2023 a z vlastných prostriedkov zakúpili diplomy, medaily, poháre a ceny v hodnote 300 eur. Čakajú nás ďalšie 2-3 turnaje pre občanov. Pri rovnakom prístupe nám zostane z pridelenej dotácie 910 eur, pre samotných stolných tenistov 150-300 eur.

Okrem tradičných turnajov, vďaka riaditeľke ZŠ pani Ivete Slobodníkovej, ktorá poskytla telocvičňu, hráči stolnotenisového oddielu trénujú mládež a umožňujú hrať dospelým každú májovú a júnovú sobotu od 9 do 11 hod. Vďaka našej hráčke Jasne Káčer, ktorá ma trénerský kurz, sa deti dozvedajú ako sa má stolný tenis hrať. Organizáciu tejto akcie zabezpečujú Katka Novotná a ďalší naši registrovaní hráči.

Prílohou Uznesenia obecného zastupiteľstva 2023/03 zo dňa 28.03.2023 je tabuľka pridelenia dotácií na r. 2023 na základe 10 kritérií uvedených v stĺpčekoch. Link na tabuľku: https://www.dunajskaluzna.sk/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah3150_48.pdf&original=Pr%C3%ADloha%20-%20C5%BEiadosti%20o%20dot%C3%A1cie%20na%20rok%202023_zmen%C5%A1en%C3%A9.pdf.

Ak niekto reprezentuje na vyššej ako miestnej úrovni dostáva najmenej bodov! Najväčšiu váhu má, a rozhodujúcim je 11. stĺpček „subjektívne hodnotenie komisie“, v ktorom komisia oddielu stolného tenisu pridelila suverénne najmenšiu dotáciu zo všetkých žiadateľov, iba 5 bodov. A to napriek 25 rokom

reprezentovania Dunajskej Lužnej v oficiálnych súťažiach, v ktorých sa vystriedalo 40 našich registrovaných hráčov a pravidelnému organizovaniu 3 – 5 turnajov ročne pre desiatky občanov Dunajskej Lužnej, hlavne pre deti a mládež.

V minulosti komisia stolným tenistom dvakrát pridelila 0 eur, pretože zmeškali termín podania žiadosti o dotáciu, keďže sme o posunutí termínu nevedeli. Nezavážil ani fakt, že sme našu žiadosť podali dva týždne pred rozhodovaním o žiadostiach.

Pre informáciu: za súťažnú sezónu (14. 9. – 6. 4.) stolní tenisti platia ZŠ za telocvičňu 2000 eur. Za 2 dni v týždni – súťažný a tréningový – od 18.30 do 21.00 h. Keďže je to veľmi málo na hranie (v sobotu umožňujeme hrať aj neregistrovaným), hráči si sami platia za možnosť trénovať v halách na Vajnorskej, v Rači a vo Feromaxe. Stolný tenis sa bez silného svetla a strechy nad stolom hrať nedá.

Najnovšia informácia: **A-team dostal ponuku hrať 4. ligu, ktorú sme prijali.**

*Ivan Baláž, predseda OZ OŠK Dunajská Lužná
oddiel stolného tenisu*

*Tretia naša najlepšia hráčka
a certifikovaná trénerka
Jasna Káčer trénuje mládež*

DENTAL point

Dunajská Lužná

- Záchovná a estetická stomatológia
- Stomatochirurgia, RTG , CT
- Komplexné protetické riešenia
- Dentálna hygiena, bielenie

www.dentalpoint.sk
+421 910 980 114

OPTIK ŠINKOVIČ

Orechová 60
Dunajská Lužná

0908 121 360

- Kvetinkové aranžmány
- Darčkové predmety
- Chémia a zeminy
- Svadobné a Smútočné úpravy

Dunajská Lužná / Krajná 23
+421 904 608 705

PREDAJ - KÚPA - PRENÁJOM
domy - byty - pozemky

Marcela Kristlová

0903 873 027

DOHODNITE SI STRETNUTIE

RE/MAX
Attractive Plus

